

LÄHIMETSÄVUOSI 2017

OSAVUOSIKATSAUS 2-2017

25.9.2017

RAPORTIN TOIMITUSKUNTA

Kari Nenonen	kaupunginjohtaja
Patrik Marjamaa	talousjohtaja
Matti Ruusula	talousarviopäällikkö
Päivi Kunnas	taloussihteer

OSAVUOSIKATSAUKSEN VASTUUHENKILÖT

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Henrik Lönnqvist	Taloussuunnittelu, tietopalvelut p. (09) 8392 3005
------------------	--

KAUPUNKITASON TALOUS

Patrik Marjamaa	Taloussuunnittelu, p. (09) 8392 8542
Matti Ruusula	Taloussuunnittelu, p. (09) 8392 3787
Henrik Lönnqvist	Taloussuunnittelu, tietopalvelut p. (09) 8392 3005
Pirjo van Nues	Rahoitus, p. (09) 8392 2014

TOIMIALAT

Matti Ruusula	Kaupunginjohtajan toimiala p. (09) 8392 3787
Vesa Urtti	Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala p. (09) 8392 2210
Ari Toiva	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala, p. (09) 8392 4290
Eila Tanninen	Sivistystoimen toimiala p. 040 5892 731
Jonna Hohti	Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala, p. (09) 8392 2466

LIIKELAITOKSET

Anne-Marie Hovi	Vantaan Työterveys liikelaitos, p. (09) 8392 9405
Jyrki Landstedt	Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos, p. (09) 8394 0001
Joono Iso-Lotila	Suun terveydenhuollon liikelaitos p. (09) 8392 3837

RAHASTOT

Eveliina Arolainen	Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, p. (09) 8392 2037
Jonna Hohti	Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, p. (09) 8392 2466
Pirkko-Liisa Luotonen	Sosiaalisen luototuksen rahasto, p. 040 8226 689
Hannele Nordman	Vahinkorahasto, p. (09) 8392 2025

HENKILÖSTÖ

Kirsi-Marja Lievonen	Henkilöstökeskus, p. (09) 8392 2187
----------------------	-------------------------------------

KONSERNIYHTIÖT

Merja Haapasaari	Konsernihallinto p. (09) 8392 2218
------------------	------------------------------------

Kannen kuva: Vantaan kaupungin aineistopankki, Pertti Raami

SISÄLLYSLUETTELO

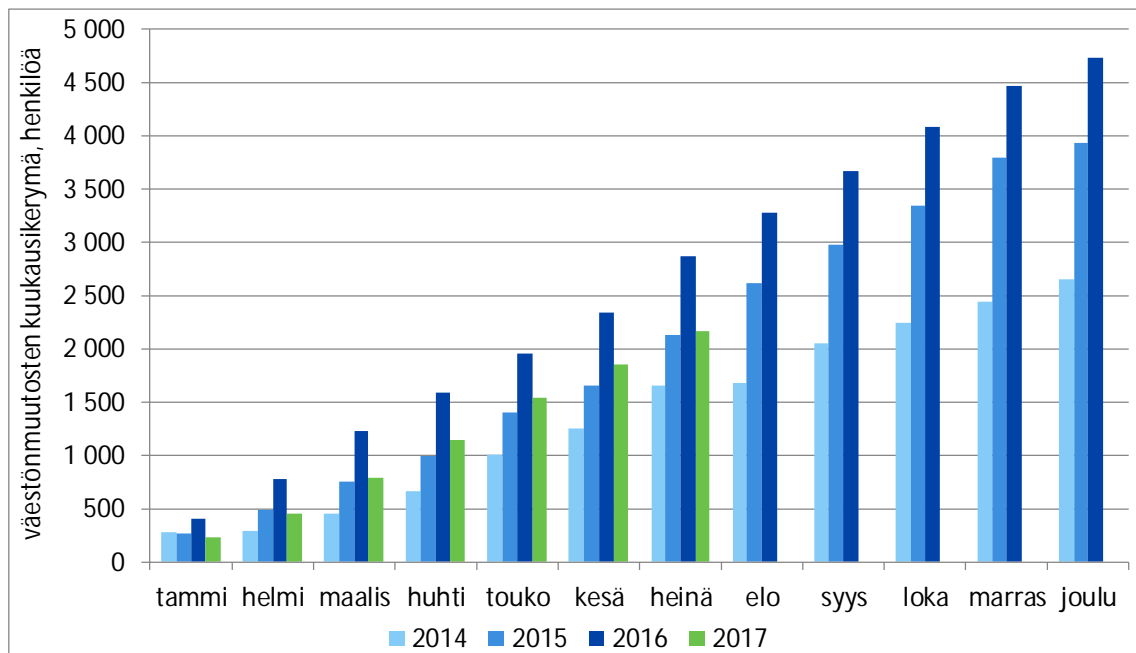
<i>TOIMINTAYMPÄRISTÖ</i>	1
Väestönkasvu on ollut edellisvuotta hitaampaa	1
<i>TALOUDEN KEHITYS</i>	5
Yleinen talouskehitys	5
Kaupungin verorahoitus	6
Käyttötalous	7
Investoinnit	8
Rahoitus	8
Rahoitusmarkkinat	9
<i>SITOVAT TAVOITTEET</i>	10
Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet	10
Vantaan kaupungin keskeisten ja taloudellisesti merkittävien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet	10
<i>KESKEISET TUNNUSLUVUT</i>	11
<i>VEROTULOT</i>	11
<i>TULOSLASKELMA</i>	12
<i>RAHOITUSLASKELMA</i>	12
<i>TULOSLASKELMAERITTELY</i>	13
<i>YLEISHALLINTO</i>	14
<i>KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA</i>	15
<i>KONSERNI- JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA</i>	17
<i>SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA</i>	20
<i>SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA</i>	23
<i>MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA</i>	26
<i>LIIKELAITOKSET</i>	29
Vantaan työterveys liikelaitos	29
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	30
Suun terveydenhuollon liikelaitos	31
<i>RAHASTOT</i>	33
Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto	33
Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto	34
Sosiaalinen luototus	34
Vahinkorahasto	35
<i>INVESTOINNIT</i>	36
Rakentaminen	36
Aineeton omaisuus	38
Julkinen käyttöomaisuus	39
Irtain omaisuus	39
Kiinteä omaisuus	39
Osakkeet ja osuudet	40
Liikelaitosten investoinnit	40
<i>HENKILÖSTÖ</i>	41
<i>VANTAAN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖT</i>	42

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Väestönkasvu on ollut edellisvuotta hitaampaa

Vantaan väkiluku kasvoi Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan tammi-heinäkuussa 2017 runsaalla 2 160 hengellä. Tämä on noin 700 henkeä vähemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2016. Ero muodostui toisaalta kuntien välisestä muuttoliikkeestä saatavan muuttovoiton sekä myös maahanmuutosta saatavan muuttovoiton vähenemisestä edellisvuoteen verrattuna. Luonnollinen väestönmuutos, syntyneiden enemmyys kuolleisiin nähden, pysyi sen sijaan likimain vuoden 2016 vastaavan ajanjakson tasolla.

Kuva 1: Väestönkasvu Vantaalla vuosina 2014–2017, kuukausittaiset kertymät

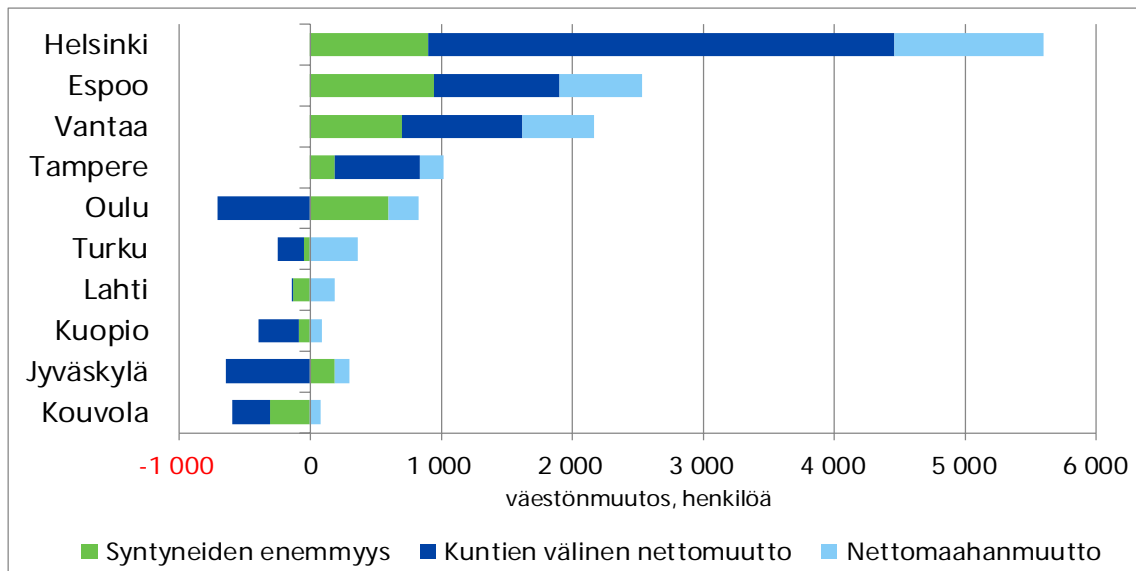

Lähde: Tilastokeskus

Muuttovoittoa ulkomailta kertyi tammi-heinäkuussa 2017 vajaat 550 henkeä, mikä on noin 300 henkeä vähemmän kuin mitä se oli vuotta aiemmin vastaavalla ajanjaksolla. Kuntien välinen muuttoliike kasvatti Vantaan väkilukua runsaalla 900 hengellä, missä oli laskua vuotta edeltäneeseen vastaavaan ajanjaksoon noin 400 henkeä. Syntyneiden enemmyys kuolleisiin nähden pysyi ennallaan runsaassa 700 hengessä. Lapsia syntyi tammi-heinäkuussa runsaat 1 500. Syntyneiden enemmyys kuolleisiin nähden oli tammi-heinäkuussa 2017 pääkaupunkiseudulla ja Kuuma-kunnissa yhteensä lähes 2 900 henkeä, kun muualla maassa asetelma oli päinvastainen, kuolleiden enemmyys syntyneisiin nähden oli lähes 5 000 henkeä.

Kesällä 2016 tehdyssä väestöennusteessa Vantaan väestömääräksi vuodenvaihteessa 2017/18 ennakoitiin runsaat 221 600 henkeä. Heinäkuun 2017 ennakkoväkiluku oli kuitenkin jo noin 221 500 henkeä ja vuodenvaihteessa 2017/18 Vantaan väkiluku ylittäneekin selvästi kesällä 2016 ennakoidun tason.

Kuva 2: Väestönmuutos suurimmissa kaupungeissa tammi-heinäkuussa 2017

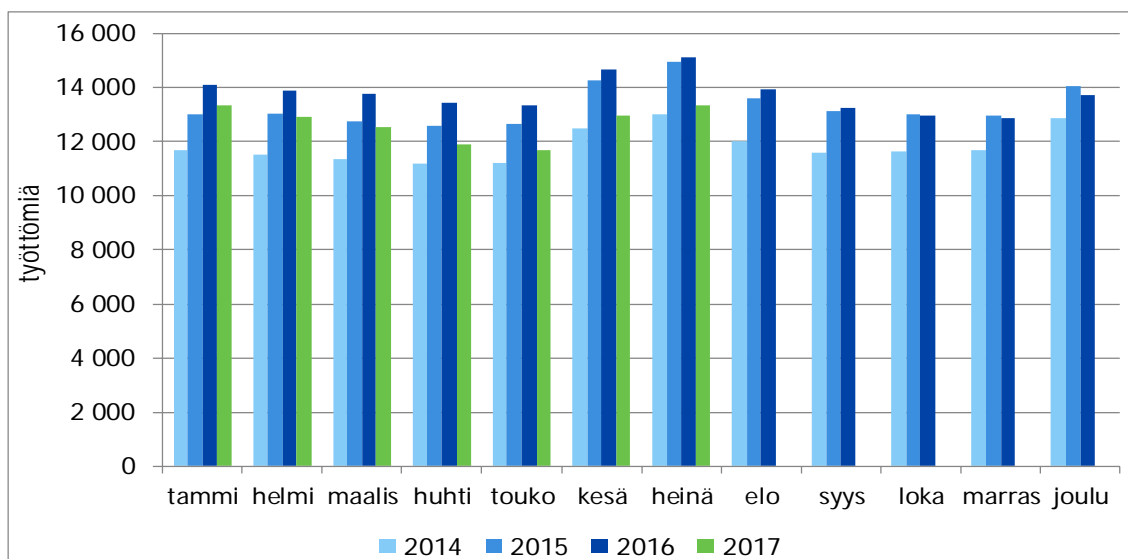
Lähde: Tilastokeskus

Suurimpien kaupunkien vertailussa Helsingin, Espoon ja Vantaan väestökehitys eroaa varsin paljon muiden kaupunkien kehityksestä tammi-heinäkuussa 2017. Helsingin väkiluvun kasvu vuoden seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana on ollut varsin nopeata, ennakoiden jopa noin 10 000 hengen väestökasvu koko vuodelle. Merkittävin tekijä tämän kehityksen takana on ollut kotimaan muuttovoiton kasvu. Pääkaupunkiseudun ulkopuolisissa suurimmissa kaupungeissa, Tamperetta lukuun ottamatta, kuntien välinen muuttoliike on puolestaan ollut alkuvuonna tappiollista. Syntyneiden enemmisyys kuolleisiin nähden on ollut suurinta Espoossa, 940 henkeä.

Työttömyys on vahvasti laskusuunnassa

Työttömänä oli Vantaalla heinäkuun lopussa 13 359 henkeä, mikä on 1 762 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana. Vantaan työttömyysaste oli heinäkuun lopussa 11,7 prosenttia, mikä on 1,7 prosenttiyksikköä alempi kuin vuotta aiemmin. Helsingissä työttömyysaste oli 12,4 prosenttia, Espoossa 10,5 prosenttia ja kehyskunnissa 9,2 prosenttia. Helsingin seudun työttömyysaste oli 11,2 prosenttia. Pidempään kuin vuoden työttömänä olleita oli Vantaalla heinäkuun lopussa 4 191 henkeä, laskua heinäkuun 2016 tilanteeseen verrattuna 1 236 henkeä eli 23 prosenttia. Helsingissä pitkäaikaistyöttömyys laski vastaavalla ajanjaksolla 16 prosenttia ja Espoossa 18 prosenttia.

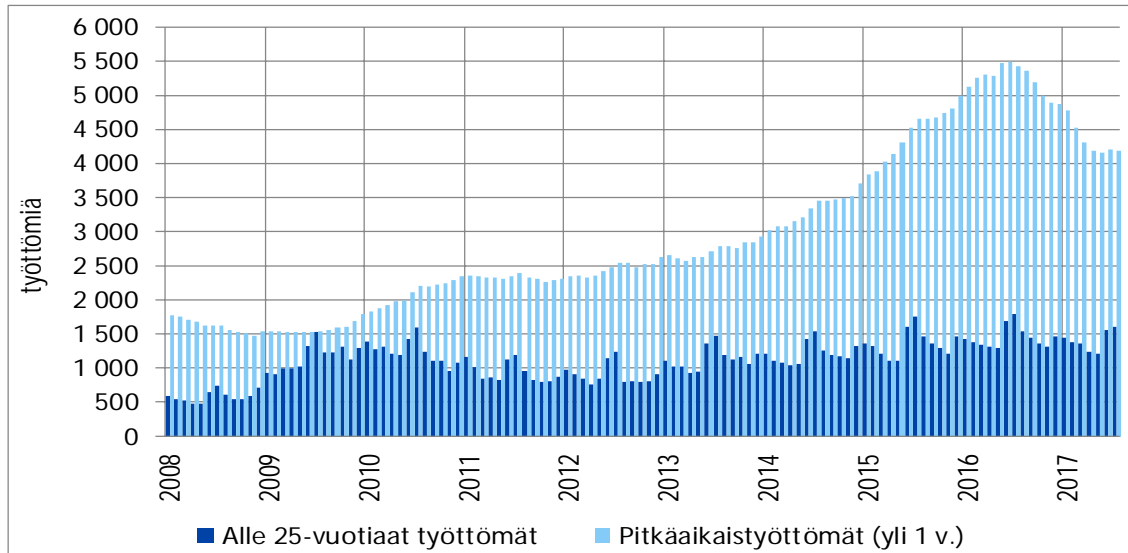
Kuva 3: Työttömät (ml. lomautetut) kunkin kuukauden lopussa vuosina 2014–2017

Lähde: Tilastokeskus

Vantaalla oli työttömänä 1 617 alle 25-vuotiasta, mikä on lähes 200 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Helsingissä nuoria työttömiä oli lähes 900 ja Espoossa lähes 70 vähemmän kuin vuosi sitten. Helsingin seudulla alle 25-vuotiaita oli heinäkuun 2017 lopussa työttömänä noin 9 300 henkeä eli noin 1 700 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Myös yli 50-vuotiaiden työttömien määrä on laskenut. Heitä oli Vantaalla heinäkuussa 2017 4 364, mikä on lähes 600 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Laskeva suuntaus yli 50-vuotiaiden työttömien määrissä on havaittavissa niin Helsingissä kuin Espoosakin sekä myös KUUMA-kunnissa.

Kuva 4: Nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömät Vantaalla kunkin kuukauden lopussa vuosina 2008-2017

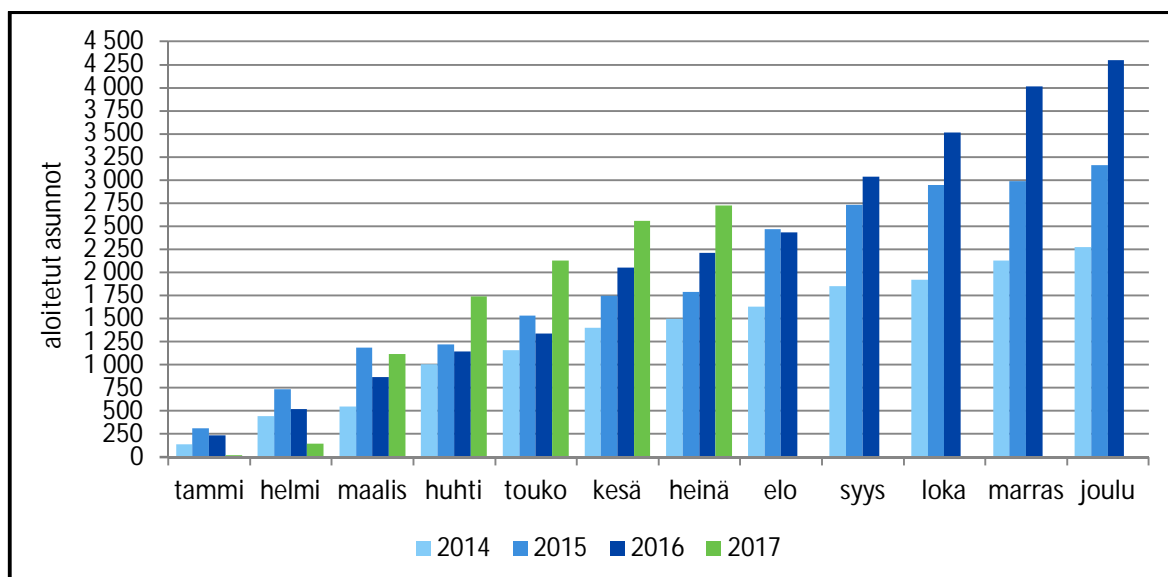

Lähde: Tilastokeskus

Asuntoja on valmistunut alkuvuonna runsaasti

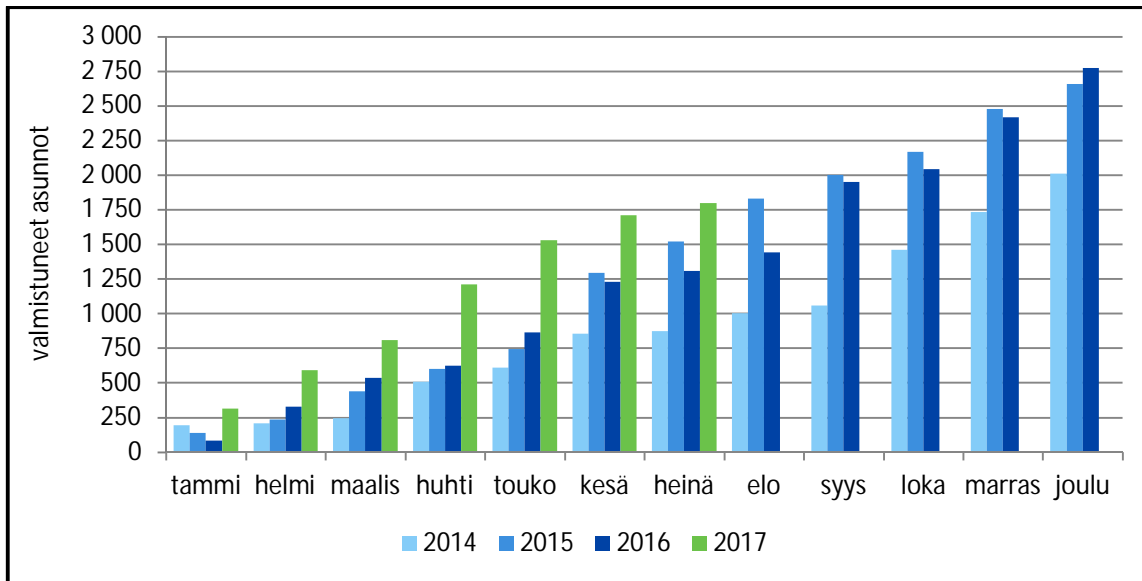
Rakennuslupia on myönnetty alkuvuoden 2017 aikana yhteensä lähes 3000 asunnolle. Määrä on yli 600 pienempi kuin vastaavana ajanjaksona vuonna 2016. Tammi-heinäkuussa 2017 asuntotuotannon aloitusten lukumäärä, yli 2700 asuntoa, oli noin 500 asuntoa enemmän kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana. Vuoden 2016 loppupuolella myönnettyjen rakennuslupien suuri määrä ennakoii myös sitä, että vuoden 2017 asuntotuotannon määrä kokonaisuudessaan ylittää vuoden 2016 tason. Kerrostalo on hallitseva talotyyppi asuntojen uudistuotannossa.

Kuva 5: Asuntotuotanto, aloitettujen asuntojen kuukausikertymät Vantaalla vuosina 2014–2017

Lähde: Tilastokeskus

Kuva 6: Valmistuneet asunnot kuukausittain Vantaalla vuosina 2014–2017

Lähde: Tilastokeskus

Liike- ja toimistorakennusten aloitukset ovat kerrosneliömetreillä mitattuna kaksinkertaistuneet vuoden 2017 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana verrattuna vuoden 2016 vastaavaan ajanjaksoon. Myös varastorakennusten osalta kasvu on ollut huomattavan suurta, 85 prosenttia, vaikkakin rakennuskohteiden lukumäärällä mitattuna ollaan edellisen vuoden vastaavan ajanjakson tasolla. Liikenteen rakennuksissa on tapahtunut huomattava pudotus niin aloitettujen kohteiden lukumäärän kuin erityisesti niiden kerrosalan suhteen. Elokuun 2017 lopulla keskeneräisenä oli vajaat 325 000 kerrosneliometriä muuta kuin asuinrakentamiseen liittyvää kerrosalaa. Verrattuna elokuun 2016 lopun tilanteeseen keskeneräisen rakennuskannan määrä oli elokuun 2017 lopulla lähes samalla tasolla. Liikerakennuksissa ja liikenteeseen liittyvissä rakennuksissa keskeneräisen kerrosalan määrä on pienentynyt, kun taas toimisto-, teollisuus- ja varastorakennusten osalta keskeneräisen kerrosalan määrä on kasvanut vuoden 2016 elokuun lopun tilanteeseen verrattuna. Edelleen, verrattuna vuoden 2016 kahdeksan ensimmäisen kuukauden kehitykseen, on vuoden 2017 aikana elokuun loppuun mennessä valmistunut noin 17 prosenttia enemmän muuta kuin asuinrakentamiseen liittyvää kerrosalaa. Erityisesti toimistorakentaminen ja varastorakentaminen ovat lisääntyneet, kun taas sekä liikerakentaminen että liikenteeseen liittyvä rakentaminen ovat vähentyneet.

TALouden KEHITYS

Yleinen talouskehitys

Pitkään jatkunut talouden hitaan kasvun kausi on päättynyt. Valtiovarainministeriö ennakoii bruttokansantuotteen kasvavan 2,9 prosenttia vuonna 2017. Suhdannekäännös on ollut nopea, sillä vielä alkuvuodesta ennakoitiin kuluvaan vuoden talouskasvun olevan vaatimattomampaa. Keskeinen tekijä voimistuneen talouskasvun taustalla on teollisuustuotannon kasvu. Teollisuustuotannon määrän ennakoitaan kasvavan kuluvaan vuonna lähes 7 prosenttia. Myös palveluiden tuotannossa on kasvua vaikkakin se on hitaampaa. Viennin kasvuksi kuluvaan vuonna ennakoitaan 4,7 prosenttia ja viennin suotuisan kehityksen odotetaan jatkuvan myös vuosina 2018–2019.

Talouden kasvun myötä työttömyys, myös pitkäaikaistyöttömyys, on kääntynyt laskuun. Suotuisan taloussuhdanteen hyödyntämistä vaikeuttaa jossain määrin joillakin toimialoilla esiintyvä pula osaavasta työvoimasta. Investointien painopiste siirtyy vähitellen asunto- ja rakennusinvestoinneista teollisuuden kone- ja laiteinvestointeihin sekä T&K-investointeihin.

Keskuspankkien rahapolitiikka on edelleen kasvua tukevaa. Inflaatio-odotukset ovat normalisoitumassa ja kuluttajahintojen nousu kiihtyy. Korkotaso kääntyy vähitellen nousuun. Lyhyet korot pysyvät kuitenkin vuosina 2017–2018 negatiivisina. Kotitalouksien ansiotaso kehittyi vuonna 2017 vaatimattomasti, kasvua odotetaan vain 0,3 prosenttia, mutta vuosille 2018–2019 odotetaan noin 1,5 prosentin kasvua. Julkisyhteisöjen menot suhteessa bruttokansantuotteeseen laskevat vuosina 2017–2019 ja samalla julkisyhteisöjen bruttovelan kasvun odotetaan pysähtyvän. Veroasteen odotetaan laskevan vuoden 2016 44,1 prosentin tasolta alle 42 prosentin tasolle vuonna 2019.

Kuntasektori on velkaantunut voimakkaasti koko 2000-luvun, ja vuoden 2017 lopussa kuntien ja kuntayhtymien lainakannan ennakoitaan olevan jo noin 19 miljardin euron tasolla. Velkaantumiskehitykseen ovat vaikuttaneet osaltaan palvelutarpeen kasvu lakisääteisissä palveluissa muun muassa väestön ikääntymisen johdosta sekä voimistunut kaupungistumiskehitys. Myös valtion vuosien 2012–2017 valtionosuusleikkauspäätökset ovat vaikuttaneet olennaisesti kuntatalouteen niiden vuositasoisen vaikutuksen ollessa vuonna 2017 jo 1,6 miljardia euroa. Kuntatalouden tiukkuus on pakottanut kunnat tehostamaan ja sopeuttamaan toimintaansa, korottamaan veroprosenttejaan sekä kasvattamaan lainakantaansa kasvaneiden investointitarpeiden rahoittamiseksi.

Vuonna 2016 solmittu kilpailukyky sopimus alentaa vuonna 2017 kuntien työvoimakustannuksia, mutta se pienentää myös kuntien verotuloja lomarahaleikkausten ja työntekijämaksujen muutosten kautta. Kuntien henkilöstömenosäästöihin perustuvat valtionosuusvähennykset huomioiden kilpailukyky sopimuksen vaikutus kuntatalouteen on lievästi kiristävä. Pidemmällä aikavälillä kilpailukyky sopimuksen vaikutusten työllisyyteen ja talouskasvuun arvioidaan hyödyttävän myös kuntataloutta.

Niin ikään vuonna 2017 kuntien toimintamenoja aiempiin vuosiin nähden alentaa toimeentulotuen perusosan maksatuksen siirto Kelalle 1.1.2017 alkaen. Nettovaikutusta kuntatalouteen siirrolla ei kuitenkaan ole, sillä siirto alentaa kuntien valtionosuuksia ja toimintatuloja vastaavasti.

Kuntien verotulojen kehitystä heikentää kuluvaan vuonna ansiotulojen heikko kehitys, johon vaikuttavat muun muassa kiky-sopimuksen mukaiset lomarahaleikkaukset ja palkan sivukuluja koskevat muutokset sekä edelleen korkea rakenteellinen työttömyys. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousi vuoden 2017 alussa ainoastaan 0,05 prosenttiyksiköllä, mikä lisää kunnallisverotuottoa vain vajaalla 50 milj. eurolla. Kiinteistöveron tuotto kasvaa hallituksen toimenpiteiden vuoksi yhteensä 75 milj. euroa vuonna 2017. Kokonaisuutena Kuntaliitto ennakoii kuntien saamien verotulojen laskevan edellisvuodesta.

Tammi-heinäkuussa 2017 henkilöasiakkaiden tuloveroa kertyi verohallinnolle yhteensä 19 385 miljoonaa (sis. kunnallisverot ja valtion tuloverot), joka oli 274 miljoonaa eli -1,4 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kunnille tammi-elokuussa 2017 tilitettyjen kunnallisverojen määrä on laskenut -0,4 prosenttia edellisvuoden

vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Sen sijaan kuntien tammi-elokuussa saamat yhteisöverotilitykset ovat kasvaneet peräti 20,1 prosenttia edellisvuodesta. Alkuvuoden yhteisöverojen kasvun selittää pitkälti ennakontäydennysmaksujen yksittäisen yrityksen 680 milj. euron maksu, jonka käsittelyyn verotuksen jatkovalmistelussa liittyy tulevana vuosina epävarmuutta.

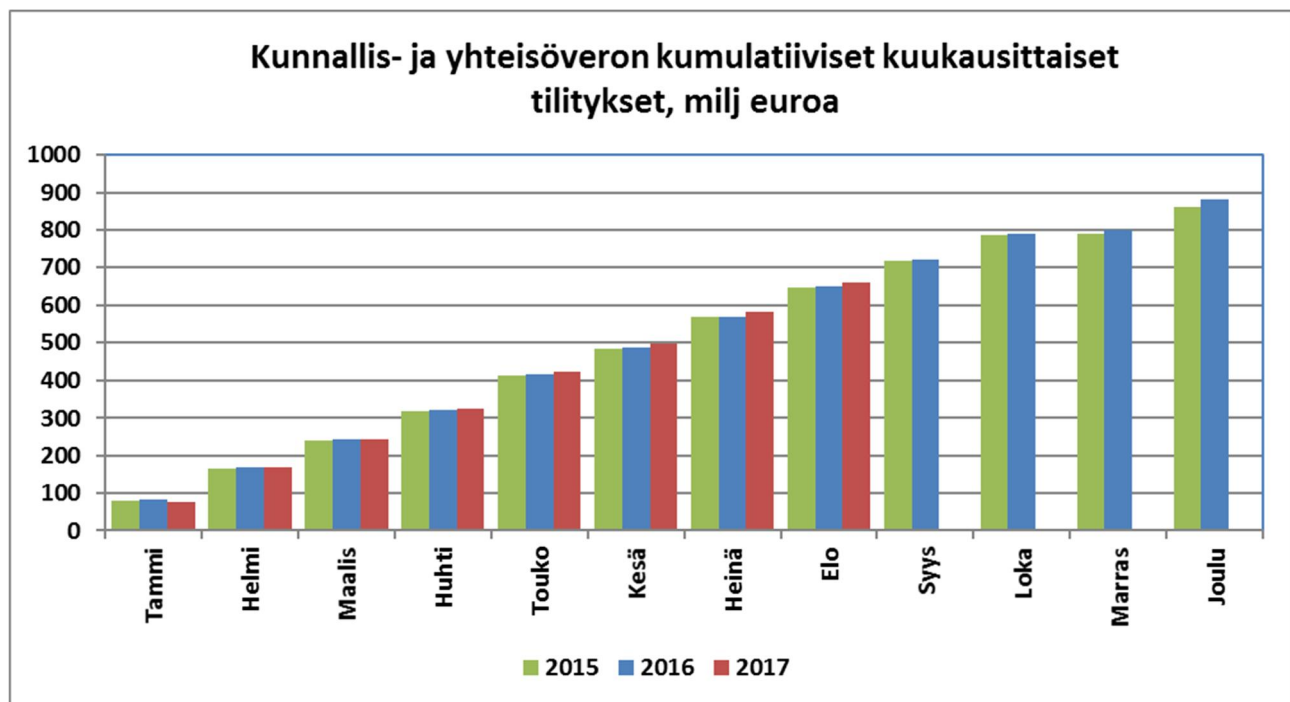
Lähteet: Verohallinto, Kuntaliitto, VM

Kaupungin verorahoitus

Kaupunki on saanut tammi-elokuussa 2017 verotilityksiä yhteensä 661 milj. euroa (2016: 650 milj. euroa), josta kunnallisveroja 599,9 milj. euroa (2016: 598,6 milj. euroa), yhteisveroja 58,5 milj. euroa (2016: 48,7 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 2,1 milj. euroa (2016: 2,4 milj. euroa). Kiinteistöverot tilitetään pääosin kahdessa erässä syys- ja lokakuussa.

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-elokuussa 0,4 prosenttia edellisvuotta vähemmän, Vantaalla oli kasvua 0,2 prosenttia. Verovuoden 2017 kunnallisveron ennakoita kaupunki on saanut tammi-elokuussa yhteensä 494,6 milj. euroa, 0,9 prosentin kasvu edellisvuoteen verrattuna.

Kuva 7. Kunnallis- ja yhteisöveron kumulatiiviset kuukausittaiset tilitykset 2015–2017

Kuntaryhmän ja Vantaan jako-osuudet tuloveroista vuosille 2015–2017

Verovuosi	Otettu käyttöön	Kuntaryhmä	Jako-osuus
Verovuosi 2017	Helmikuu 2017	0,6198	0,0432906349
Verovuosi 2016	Joulukuu 2016	0,6104	0,0432377202
Verovuosi 2015	Huhtikuu 2017	0,6108	0,0427260084

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa syyskuussa vuoden 2015 valmistuneen verotuksen, vuoden 2016 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto), valtiovarainministeriön uusimpien verotuloennusteiden sekä arvioidun väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kehikon mukaan kertyvän Vantaalla noin 17 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa on oletettu. Vuoden 2016 verotus valmistuu loka-marraskuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus sekä marraskuun tilityksen

suuruus varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastettaneen myös vuoden 2017 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 58,5 milj. euroa tammi-elokuussa, kasvua 20,1 prosenttia edellisvuoteen nähden. Myös koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen muutos edellisvuoteen oli 20,1 prosenttia. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan kuntaliiton kehikon mukaan ylittävän talousarvion 16,5 milj. eurolla. Yksittäisen yrityksen kertaluontoisen ennakontäydennysmaksun osuus on tästä noin 9 milj. euroa.

Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 77,7 milj. euroa vuonna 2017, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 1 milj. eurolla.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta valtiovarainministeriön päätöksen mukaan 152,2 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 16,6 milj. euroa vuonna 2017. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi päätösten pohjalta 168,9 milj. euroa, 0,5 milj. euroa alle talousarvion.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 35 milj. eurolla, mikäli valmistuva verotus vastaa syksyllä 2017 annettua ennakkotietoa. Valtionosuuksien oletetaan alittavan talousarvion noin 0,5 milj. eurolla.

Käyttötalous

Tammi-elokuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 261,7 milj. euroa, toimintakuluja (ilman HSY ja valmistusta omaan käyttöön) -917,3 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -655,6 milj. euroa. Tammi-elokuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 69-prosenttisesti, toimintakulut 62-prosenttisesti ja toimintakate 61-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 399 milj. euroon ja toimintakulut 1 417 milj. euroon (ilman HSY ja valmistusta omaan käyttöön). Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion noin 21 milj. eurolla. Suurimpana selittäjänä ovat maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan sopimustulojen, rakennusvalvonnan maksutuottojen ja maanmyyntitulojen ylitykset. Toimintakulut (ilman VOK, HSY) alittavat talousarvion ennusteen mukaan noin 38 milj. eurolla. Alitusta selittävät mm. talousarviossa ennakoitua pienemmät henkilöstökulut, toimeentulotuen kulut sekä joukkoliikenteen kulut. Toimintakatteen ennustetaan siten toteutuvan noin 59 milj. euroa talousarviossa oletettua parempana.

Verotulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 35 milj. eurolla ja valtionosuustuottojen alittavan talousarvion 0,5 milj. eurolla.

Rahoitustuotot tulevat alittamaan talousarvion 3,1 milj. eurolla. Rahoituskulujen ennustetaan alittavan talousarvion noin 3,7 milj. eurolla edelleen matalana pysyvistä korkotasosta johtuen.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-elokuussa toteutunut 79,6 milj. euroa. Poistot ja arvonalentumiset tulevat ylittämään talousarviossa oletetun noin 10 milj. eurolla. Vuodelle 2017 kohdistuu Myllymäen koulun, Kivistön koulun ja Hämeenkyllän koulun purkamisten takia ylimääräisiä lisäpoistoja noin 8,5 milj. euroa. Lisäksi KOy Vantaan Erikakseen tulee kohdistumaan 3,2 milj. euron arvonalennuskirjaus. Poistoja ja arvonalentumisia ennustetaan kertyvän vuonna 2017 yhteensä noin 124 milj. euroa.

Vuoden 2017 toisessa osavuosisikatsauksessa vuosikatteeksi ennustetaan noin 153 milj. euroa, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 93 milj. eurolla (talousarvio 59,4 milj. euroa). Tulosenuste päättyy poistoista ja arvonalennuksista johtuen elokuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella 29,0 milj. euron ylijäämään (talousarvio -54,4 milj. euroa).

Investoinnit

Tammi-elokuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 3,2 milj. euroa, investointiosan menoja 57,3 milj. euroa ja investointiosan netto on -54,1 milj. euroa.

Toimitilainvestointien ennustetaan alittavan talousarvion noin 13,3 milj. eurolla uudisrakennushankkeiden toteutusajankohtien siirtymisen vuoksi. Aineettoman omaisuuden investointimäärärahojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 3,0 milj. eurolla. Julkisen käyttöomaisuuden investointien arvioidaan ylittävän talousarvion noin 2,5 milj. eurolla ja kiinteän omaisuuden investointien 20,3 milj. eurolla. Kiinteän omaisuuden investointien ennuste sisältää maankäyttö sopimusten myötä vastaanotettavien maa-alueiden kirjanpidollisia investointimenokirjauksia, jotka vaikuttavat tilinpäätös vaiheessa noin 12 milj. euroa investointimenoja nostavasti.

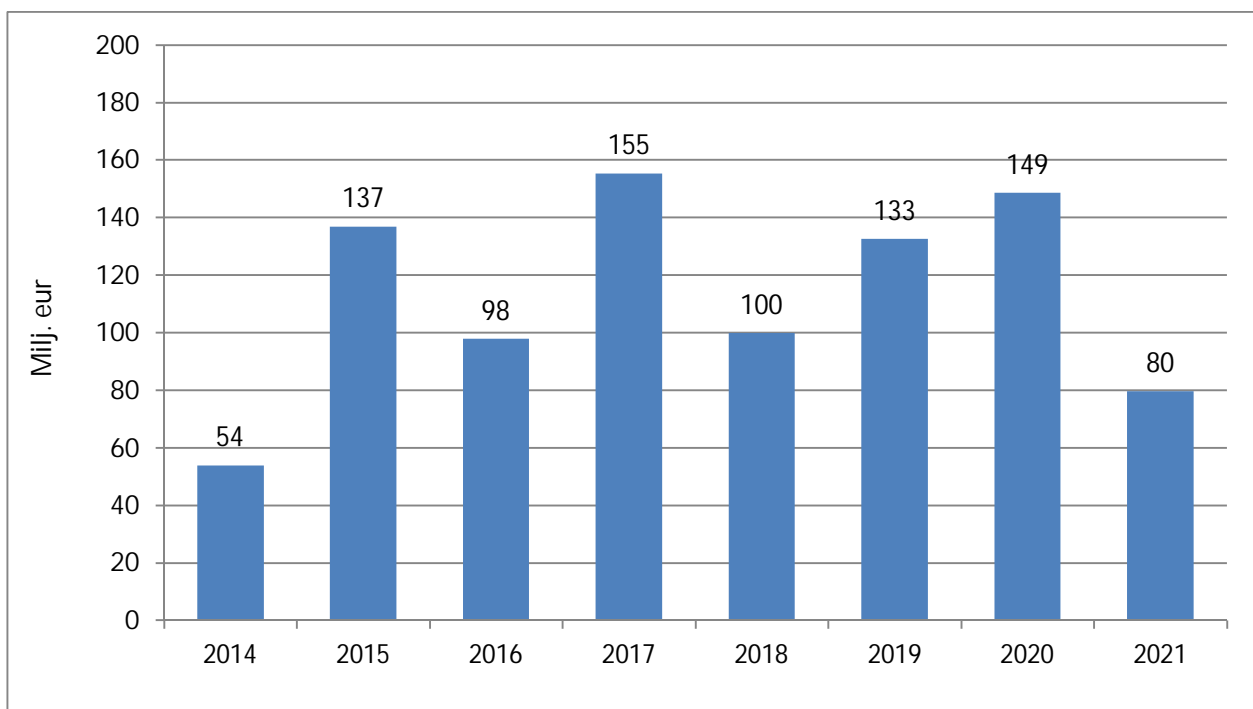
Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2017 toteutuvan 124 milj. euron tasolla ja ylittävän talousarvion investointimäärärahat noin 4 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 3,8 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan noin -120 milj. euroa.

Rahoitus

Kaupungin lainakanta kääntyi laskuun vuonna 2016 ja laskee edelleen kuluvana vuonna. Investointitason arvioidaan jäävän vuosikatetta alhaisemmaksi vuonna 2017, joka mahdollistaa lainakannan laskun. Tähän vaikuttaa kertaluontoisesti mm. yhteisöveron 9 milj. euron kertaerä. Lisäksi kaupungin rahoitusta tukee valtion vuosina 2016–2017 takaisin maksama Kehä III:n laina, josta jälkimmäinen 19,2 milj. euron erä maksetaan kaupungille kuluvana vuonna.

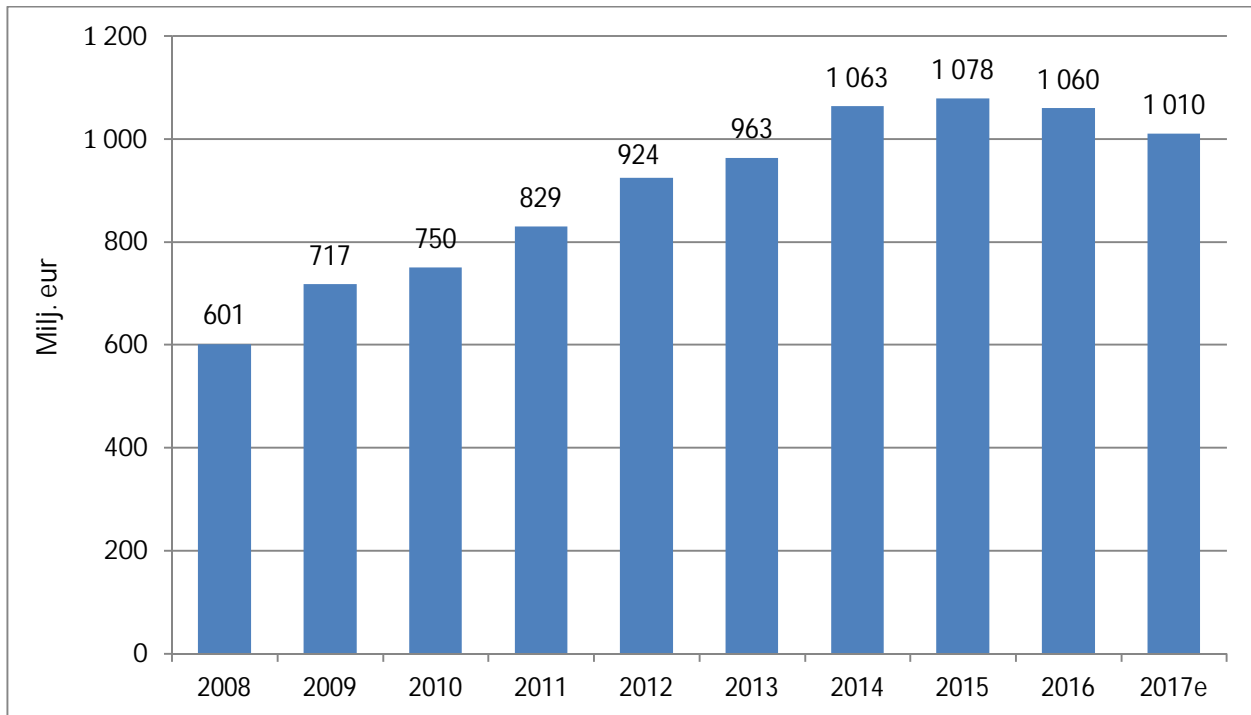
Kaupunki nosti uutta pitkäaikaista lainaa 60 milj. euroa toukokuun lopussa. Laina nostettiin vuoden 2016 tapaan kiinteäkorkoisena, mikä osaltaan paransi kaupungin korkoriskiasemaa palauttamalla lainasalkun keskimääräisen korkosidonnaisuuden takaisin rahoitus- ja korkoriskipolitiikan mukaiseen vaihteluväliin. Kaupungin kassavarat ovat pysyneet myös kesän yli erittäin hyvällä tasolla. Lopullinen vuoden 2017 brutto- ja nettolainanoton määrä tarkentuu loppusyksystä, kun rahoituksella on tarkempi kuva sekä talousarvion toteumasta että kaupungin likviditeettitilanteen kehityksestä loppuvuonna.

Kuva 8. Pitkäaikaisen vieraan pääoman lyhennykset

Vuoden 2017 aikana kaupunki lyhentää pitkäaikaisia lainoja ml. ennaaikaiset takaisinmaksut noin 155 milj. euroa. Kokonaislainanoton tarve tarkentuu loppusyksystä 2017.

Kuva 9. Lainakanta

Rahoitusmarkkinat

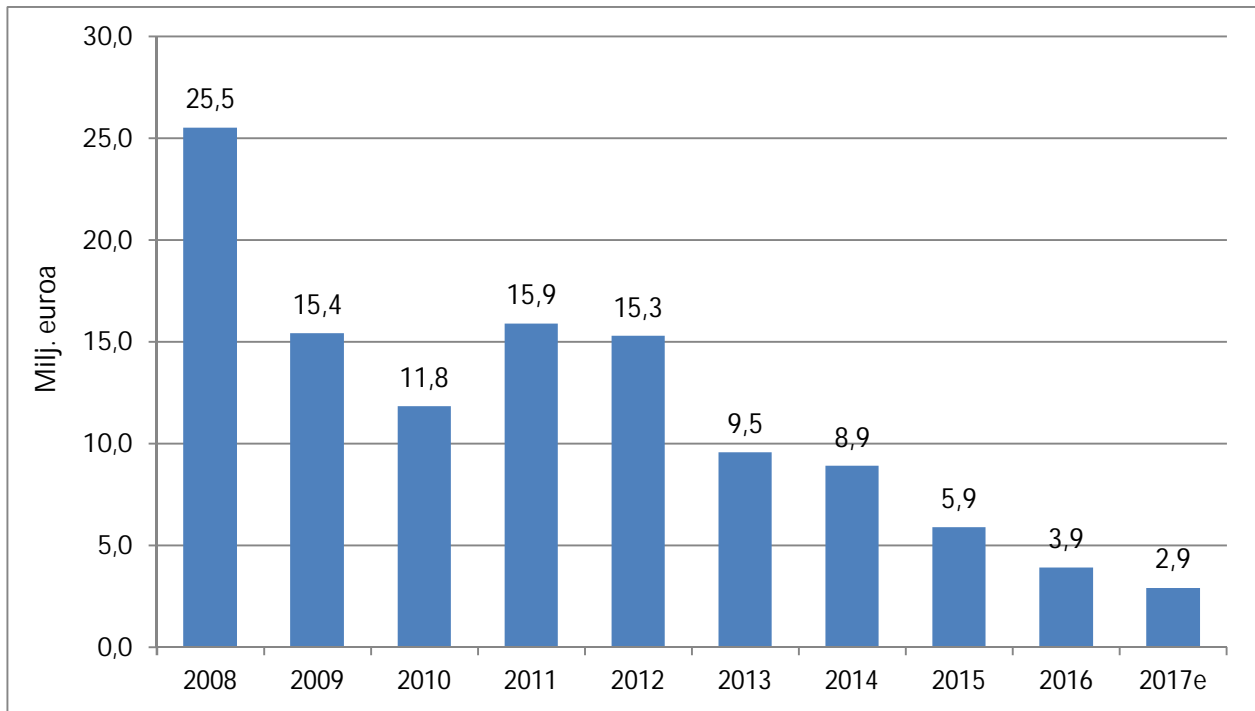
Maailmantalous kasvaa laaja-alaisesti, mutta positiivisia talousnäkymiä varjostavat sekä geopoliittiset uhat että markkinoiden huoli siitä, pystyvätkö keskuspankit vähitellen supistamaan ennätysmäistä elvytystä ilman, että ne samalla kääntäisivät talouden taantumaan kiristämällä rahapolitiikkaa liian nopeasti.

Lyhyet markkinakorot ovat pysytelleet negatiivisina koko kuluvaan vuoteen, eikä merkittävä keskuspankkien viitekorkojen tai markkinakorkojen nousu ole todennäköistä aivan lähiaikoina huolimatta reippaasta talouskasvusta. Vaikka euroalueella ei enää ole deflaation vaaraa, inflaatiokehitys on ollut kuitenkin vaatimatonta ja pohjainflaatio on selvästi EKP:n tavoitetason alapuolella. Inflaatiota vaimentaa osaltaan myös viimeisten kuukausien aikana merkittävästi vahvistunut euro. EKP luopunee elvytyksestä hyvin varovaisesti ja vähitellen. Pitkät markkinakorot ovat kuitenkin selvästi vuoden 2016 pohjaa korkeammalla. Sen sijaan USA:n keskuspankki Fed jatkaa kuluvaan vuonna koronnostoja hyvän talouskasvun ja täystyöllisyyden siivittämänä.

Kaupunki (ja konserni) on saanut nostettua uutta lainaa vallitsevaan markkinatilanteeseen nähden hyvin edullisilla tasoilla. Rahoitusmarkkinat toimivat erilaisista kriiseistä ja kuplivista riskeistä huolimatta erinomaisesti.

EKP:n lopettaessa laajamittaisen elvytyksensä markkinakorkojen muutoksen aiheuttama korkomenojen nousu tulee olemaan huomattava kaupungin noin miljardin euron suuruudessa lainasalkussa.

Kuva 10. Lainojen korkokulut

SITOVAT TAVOITTEET

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet ovat kuntalain 110 §:n tarkoittamia valtuuston asettamia toiminnallisia tavoitteita. Vuonna 2017 niitä on 28 kappaletta.

Sitovista tavoitteista raportoidaan 31.8.2017 tilanteen mukaisesti. Tavoitteista 19 toteutunee täysin, 6 osittain ja kolmen osalta arviointi tehdään vuoden lopussa. Raportointi sisältää tiiviin sanallisen selostuksen sitovan tavoitteen toteutumiseksi tehdyistä toimenpiteistä ja tilannearvion tavoitteiden toteutumisesta. Sitovien tavoitteiden raportointi on liitteenä.

Vantaan kaupungin keskeisten ja taloudellisesti merkittävien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet

Vuonna 2017 valittavan valtuuston toimikauden alkuun asti sovellettavan kuntalain (365/1995) 13 §:n 47 §:n, 60 §:n ja 110 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tytäryhtiöille 52 tavoitetta talousarviovuodelle 2017, josta 25 merkittävälle tytäryhtiöille. Kaikkien tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutumisen tilanne raportoidaan yleisjaostolle ja merkittävien tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutumisen tilanne raportoidaan kaupungin osavuosikatauksen yhteydessä tilanteesta 30.4, 31.8 ja 31.12.2017. Merkittävien tytäryhtiöiden tavoitteiden raportointi on liitteenä.

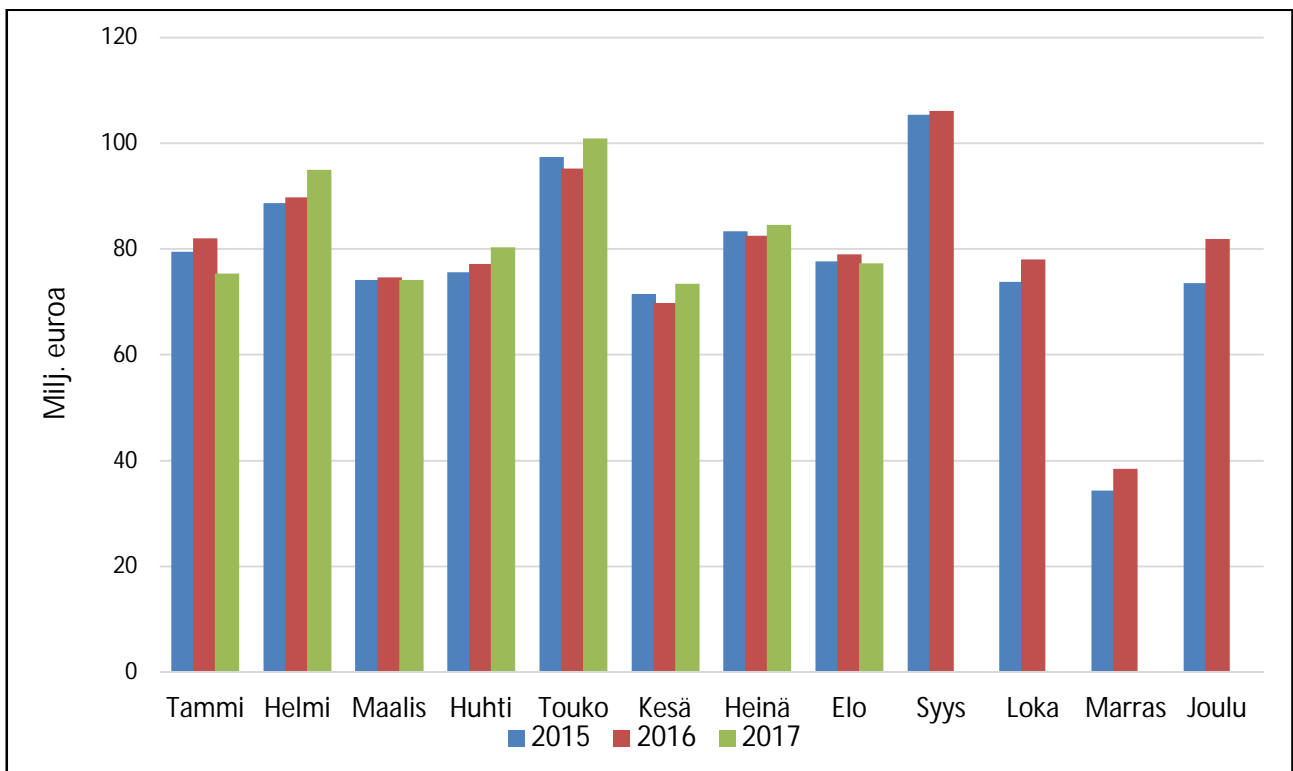
KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Tot 1-08 2017	Ennuste 2017	Ero TA / ennuste
Toimintakate (milj. eur)	-1 016	-990	-1 077	-656	-1 018	58,6
Toimintakatteen kasvu %	0,9 %	-2,5 %	8,8 %		2,9 %	-5,9 %
Vuosikate (milj. eur)	98,4	178,8	59,4	137,7	152,9	75,7
Vuosikate/poistot, %	100 %	154 %	52 %		123 %	71 %
Poistot ja arvonalentumiset	-98,1	-116,1	-113,9	-79,6	-123,9	-10,0
Tilikauden tulos (milj. eur)	1,4	64,5	-54,4	58,2	29,1	83,5
Investointiosa netto (milj. eur)	144,8	126,2	115,9	54,1	120,2	4,3
Investointiosa netto tulorahoitus %	68 %	142 %	51 %		127 %	
Lainakanta (milj. eur)	1 078	1 060	1 095	994	1 010	-85

VEROTULOT

	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TOT 2017	TOT -%
Verotulot yhteensä	934 026 992	953 810 090	941 193 316	660 542 078	70,2 %
Kunnallisvero	786 217 687	813 747 352	797 896 316	599 933 478	75,2 %
Kiinteistövero	72 151 202	73 894 037	76 603 000	2 095 629	2,7 %
Yhteisövero	75 658 102	66 168 702	66 694 000	58 512 970	87,7 %

Kuva 11. Kuukausittaiset verotilitykset yhteensä 2015–2017

TULOSLASKELMA

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset) Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

1 000 €	TA 2017	TOT 31.8.	ENNUSTE	
Toimintatulot	378 055	261 697	398 649	●
Valmistus omaan käyttöön	88 601	41 058	75 878	
Toimintamenot	-1 543 498	-958 374	-1 492 797	
Toimintamenot ilman VOK	-1 454 897	-917 316	-1 416 919	●
Toimintakate	-1 076 841	-655 619	-1 018 270	●
Verotulot	941 193	660 542	975 945	
Valtionosuudet	169 409	112 657	168 934	
Korkotulot	16 465	7 211	14 304	
Muut rahoitustulot	16 177	17 957	15 225	
Korkomenot	-6 270	-1 754	-2 900	
Muut rahoitusmenot	-698	-3 251	-325	
Vuosikate	59 436	137 745	152 913	●
Poistot	-113 854	-79 584	-123 856	●
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	
Tilikauden tulos	-54 419	58 161	29 057	●

RAHOITUSLASKELMA

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset) Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

1 000 €	TA 2017	TOT 31.8.	ENNUSTE
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	59 436	137 745	152 913
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-33 086	-35 669	-36 335
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-119 701	-57 275	-123 991
Rahoitusosuudet investointimenoihin	300	282	300
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	36 586	38 582	39 879
Toiminnan ja investointien rahavirta	-56 465	83 665	32 766
Antolainauksen muutokset	-3 371	2 125	3 369
Antolainasaamisten lisäykset	-8 000	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	4 629	2 125	3 369
Lainakannan muutokset	33 900	-120 478	-50 100
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	94 000	60 000	105 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-60 100	-143 178	-155 100
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-37 300	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	20 000	21 985	21 985
Rahoituksen rahavirta	50 529	-96 367	-24 746
Rahavarojen muutos	-5 936	-12 702	8 020
Nettolainanotto	33 900	-120 478	-50 100

TULOSLASKELMAERITTELY

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset)

1 000 €	Talousarvio yhteensä 2017	Kum. toteuma 1-08 2015	Kum. toteuma 1-08 2016	Kum. toteuma 1-08 2017	2017 Kum. toteuma %	Kasvu % -1 v.	Kasvu % -2 v.
Myyntituotot, ulkoiset	60 929	35 494	37 844	39 032	64	3	10
Maksutuotot, ulkoiset	80 356	55 229	52 993	56 599	70	7	2
Tuet ja avustukset, ulkoiset	23 319	21 520	26 565	7 933	34	-70	-63
Vuokratuotot, ulkoiset	21 512	10 695	10 613	12 812	60	21	20
Muut toimintatuotot, ulkoiset	36 926	33 306	47 360	41 021	111	-13	23
TOIMINTATUOTOT, ULKOISET	223 043	156 244	175 375	157 395	71	-10	1
Valmistus omaan käyttöön	88 601	67 774	45 186	41 058	46	-9	-39
Henkilöstökulut ilman VOK	-494 731	-324 974	-332 145	-321 380	65	-3	-1
Palvelujen ostot, ulkoiset ilman VOK	-608 008	-386 045	-374 316	-379 422	62	1	-2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset ilman VOK	-48 312	-26 914	-26 640	-29 063	60	9	8
Avustukset, ulkoiset ilman VOK	-96 962	-79 774	-82 856	-50 314	52	-39	-37
Vuokrat, ulkoiset ilman VOK	-45 552	-28 239	-29 701	-32 886	72	11	16
Muut toimintakulut, ulkoiset ilman VOK	-5 506	-1 985	-2 160	-1 685	31	-22	-15
TOIMINTAKULUT, ULKOISET ILMAN VOK	-1 299 073	-847 931	-847 818	-814 749	63	-4	-4
TOIMINTATUOTOT, SISÄISET	155 013	100 730	104 320	104 302	67	-0	4
TOIMINTAKULUT, SISÄISET	-155 824	-99 318	-101 875	-102 566	66	1	3
TULOT YHTEENSÄ	378 055	256 974	279 695	261 697	69	-6	2
MENOT YHTEENSÄ (ilman VOK)	-1 454 897	-947 249	-949 693	-917 316	63	-3	-3
TOIMINTAKATE	-1 076 841	-690 275	-669 997	-655 619	61	-2	-5
Verotulot	941 193	647 176	649 652	660 542	70	2	2
Valtionosuudet	169 409	99 761	123 995	112 657	67	-9	13
Korkotuotot	16 465	7 353	7 209	7 211	44	0	-2
Muut rahoitustuotot	16 177	27 935	18 962	17 957	111	-5	-36
Korkokulut	-6 270	-4 355	-2 830	-1 754	28	-38	-60
Muut rahoituskulut	-698	-7 808	-5 471	-3 251	466	-41	-58
VUOSIKATE	59 436	79 787	121 520	137 745	232	13	73
Poistot ja arvonalentumiset	-113 854	-56 432	-69 809	-79 584	70	14	41
Satunnaiset tuotot ja kulut		1 000					
TILIKAUDEN TULOS	-54 419	24 356	51 711	58 161	-107	12	139

Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

10 YLEISHALLINTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2016	TA 2017	TOT 1-8 2017	TOT-% 2017	ENNUSTE 2017
TOIMINTATULOT	1 989	1 930	1 279	66	1 930
TOIMINTAMENOT	-26 096	-28 360	-17 219	61	-28 310
TOIMINTAKATE	-24 107	-26 429	-15 940	60	-26 380

Tulosalueittain toteuma

1 000 €							
Tulosalue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
10 Keskusvaalilautakunta	-412	-385	94	0	0		-412
20 Kaupunginvaltuusto	-1 012	-524	52	0	0		-1 012
30 Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	-531	-293	55	0	0		-531
40 Kaupunginhallitus	-12 174	-6 339	52	1 930	1 279	66	-10 244
50 Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	-14 230	-9 678	68	0	0		-14 230
Toimiala yhteensä	-28 360	-17 219	61	1 930	1 279	66	-26 429

Sitovat määrärahat

Yleishallinnon menojen toteuma tammi-elokuussa 2017 oli 61 prosenttia (kaupunginvaltuusto 52 %, kaupunginhallitus 52 % sekä yhteistoimintaosuudet ja -avustukset 68 %).

Keskusvaalilautakunnan 2017 talousarvion toteutuma on 94 prosenttia. Kuntavaaleista ei aiheudu enää kuluja, mutta vaalitoimisto on aloittanut presidentinvaalin 2018 valmistelun, johon käytetään tarvittaessa vuoden 2017 budjetin ylijäämää.

Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen tulosalueen toiminta on edennyt vahvistetun toimintasuunnitelman ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Talousarvio tulee toteutumaan vahvistetun mukaisesti eikä ylitysuuhkaa ole. Toteumaprosentti tammi-elokuussa oli 55.

11

KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2016	TA 2017	TOT 1-8 2017	TOT-% 2017	ENNUSTE 2017
TOIMINTATULOT	2 259	2 535	-42	-2	2 535
TOIMINTAMENOT	-17 455	-20 153	-11 549	57	-19 771
TOIMINTAKATE	-15 195	-17 618	-11 591	66	-17 235

Tulosalueittain toteuma

1 000 €	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
01 Yleisjohto	-1 127	-518	46	0	0		-1 127
02 Kaupunginkanslia	-1 898	-1 172	62	4	4	91	-1 894
03 Sisäinen tarkastus	-429	-297	69	0	0		-429
04 Taloussuunnittelu	-1 490	-889	60	2	0	10	-1 488
05 Henkilöstökeskus	-11 093	-6 645	60	1 947	17	1	-9 146
06 Elinkeinopalvelut	-2 945	-1 347	46	582	-62	-11	-2 363
07 Viestintä	-1 172	-680	58	0	0		-1 172
Toimiala yhteensä	-20 153	-11 549	57	2 535	-42	-2	-17 618

Sitovat määrärahat

Kaupunginkanslian tulosalueen toteuma tammi-elokuussa 2017 oli 62 prosenttia (lisäksi Kajo yhteiset 69 %, yleisjohto 46 %), joten talousarviossa pysytään hyvin.

Valtuustokauden vaihdoksen toteutus sujui suunnitellulla tavalla, mm. toimielinten jäsenten vaihdokset, luottamushenkilöiden koulutus ja tietoteknisten asioiden hoito. Sote- ja maakuntauudistukseen varautumista varten perustettu projektitoimisto toimii kaupunginkansliassa. Vaalijärjestelyiden kehittäminen on aloitettu. Rekrytointeihin ja vaalilautakuntien nimeämiseen panostetaan enemmän. Vaalilautakuntien ja vaalitoimitsijoiden koulutusta tehostetaan. Vaalijärjestelyiden dokumentointi päivitetään.

Uudenmaan liiton ja Vantaan kaupungin yhteistyöprojekti vuosille 2017–2018 jatkuu. Projektin tavoitteena on Helsinki-Vantaan lentoaseman alueen saavutettavuuden ja markkinoinnin kehittäminen.

Sisäinen tarkastus pysyy talousarviossa.

Taloussuunnittelun tulosalueen toimintamenot ovat vuoden 2017 toisen osavuositarkastuksen ennusteen mukaan alittamassa selvästi budjetoidun talousarviovuoden aikana avoimista vakansseista ja projektivarausten säästöistä johtuen. Toimintamenojen toteuma talousarvioon nähden elokuun lopun tilanteessa oli 60 prosenttia. Tulosalueen henkilöstömäärä toisen osavuositarkastuksen tilanteessa oli 18, missä on vähennystä neljä työntekijää pidemmän aikavälin vakiintuneeseen tasoon verrattuna.

Vuoden 2017 aikana on mm. vakiinnutettu SAP-toiminnanohjausjärjestelmän toimintoja vuoden 2016 siirto- ja päivitysprojektien jälkeen sekä jatkettu uuden tietovaraston ja Kompassi-raportointijärjestelmän käyttöönoton valmistelua tavoitellen tuotantoon siirtymistä syys-lokakuussa 2017. Tämän jälkeen on tavoitteena käynnistää välittömästi hankkeen seuraavien vaiheiden sisällön valmistelu.

Alkuvuodesta 2017 julkaistiin taloussuunnittelun kokoama laaja Yhteinen hyvinvointi-toimintaympäristöraportti päättyvän valtuustokauden arvioimista ja tulevan strategian valmistelua varten. Lisäksi vireillä on selvityksiä ja tutkimushankkeita mm. muuttoliikkeen ja verotulovaikutusten teemasta.

Vuoden 2017 aikana on valmisteltu asukkaita, työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja eri yhteistyökumppaneita laajasti osallistaen uutta valtuustokauden strategiaa vuosille 2018–2021. Kaupunginvaltuusto päättää valtuustokauden strategiasta joulukuussa 2017.

Henkilöstökeskuksen talousarvion ennakoidaan alittuvan. Alitus johtuu siitä, että suunniteltu järjestelmien kehittämistyö ei tule toteutumaan kaikilta osin ja alitusta tulee myös henkilöstömenoissa.

Henkilöstökeskuksessa osallistuttiin Kompassin 1. vaiheen sisällön sekä Hr -raporttien testaukseen. Jatkettiin Hijat 2.0 -määrittelyjä pks-yhteistyönä ja valmisteltiin käyttöönottoprojektin käynnistämiseen varautumista. Valmisteltiin mobiilipalkan ja sen viestintäkanavan käyttöönoton selvitystä. Osallistuttiin työvuoro-suunnittelu- ja optimointijärjestelmän hankinnan valmisteluun. Otettiin käyttöön henkilöstöpalveluissa uudistettu kaksiportainen asiakaspalvelumalli.

Esimiesvalmennuspuolella toteutuksessa uusia tuotteita ryhmäcoachingit, valmentava suorituksen johtaminen ja Tomuta, joissa sisäisen konsultin/valmentajan yhteistyö ulkoisen valmentajan kanssa kumppanuusperiaatteella.

Uusien työntekijöiden perehdytysvalmennuksen sähköistämisen työ käynnistetty. CAF-johtamisjärjestelmäarviointien synkronoimiseksi palkattu suunnittelija puoleksi vuodeksi.

Työhyvinvoinnin edistämiseksi järjestetään tänä vuonna kolme työpajaa yhteistyössä Kevan kanssa. Työpajojen keskiössä on työterveyshuoltojen toiminnan ja työterveyshuoltoyhteistyön kehittäminen. Työpajoihin osallistuu HR, esimiehet ja työterveyshuollon toimijat. Huhtikuun työpajan teemana oli työpaikkaselvitykset ja kesäkuun työpajan teemana pitkittyneet poissaolot.

Vuosi 2017 on työsuojeluvuosi ja vaaleja on valmisteltu yhteistoiminnassa loppukevään ja kesän 2017 aikana.

Tuunatun työn markkinointia tehdään jatkuvasti, sillä tuunaus ei ole vielä arkipäivää jokaiselle esimiehelle ja työyksikölle. Tuunatun työn haasteina on tuunatun työn hyödyntäminen myös lyhyissä (1-3 tai 1-5 päivän) poissaoloissa ja esimiesten aktiivisuuden lisääminen. Tuunatun työn käyttö aina kuin mahdollista ja myös ilman työterveyshuollon kannanottoa. Kaikki tuunattu työ tulisi kirjata, jotta se tulisi dokumentoinnin kautta näkyväksi. Työterveyshuollosta tulee saada aina kannanotto sekä rajoitteiden kirjaus, käytäntö toimivaksi riippumatta palveluntuottajasta tai lääkäristä.

Mun Elämä -hankkeessa on ollut mukana tällä hetkellä kaksi ryhmää (yhteensä noin 250 henkilöä), joista toinen ryhmä saa työnsä päätökseen alkusyksystä 2017 ja toinen ryhmä alkukeväästä 2018. Mun Elämä -hankkeessa mukana olijat ovat kokeneet hyvinvointinsa parantuneen, vaikka numeerisissa arvoissa positiivinen kehitys ei tule samalla tavoin esille.

Elinkeinopalveluiden tulosalueen talousarvio toteutuu suunnitellusti. Elinkeinopalveluiden tulosalue vastaa elinkeinojohtajan johdolla kaupungin elinvoimaisuuden ja elinkeinopolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta, kaupungin matkailusta, elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä sekä huolehtii metropolialueen kilpailukykystrategian toteutuksen edellyttämästä yhteistyöstä. Tulosalueen keskeiset toimenpiteet ovat kohdistuneet Aviapolis-alueen kehittämistyöhön, Vantaankosken, Petikko-Variston, Myyrmäen, Vehkalan ja Vantaankosken yritysalueiden kehittämistehtäviin ja sijoittumispalveluihin. Lisäksi tulosalue on osallistunut aktiivisesti uuden strategian valmisteluun, 6AIKA-hankekokonaisuuden toteuttamiseen, matkailukärkien ja -sivuston kehittämisen sekä pääkaupunkiseudun kasvupalvelukokonaisuuden ja PKS-erilliskorjausten valmistelutyöhön.

Viestintä on julkaissut neljä viidestä Asukaslehdessä. Vuoden viimeinen numero ilmestyy lokakuun lopussa. Henkilöstölehti Vautsin kolmesta numerosta on julkaistu kaksi. Tietohallinnon kanssa on käynnistetty intranetin uudistus. Tavoitteena on luopua nykyisestä julkaisujärjestelmästä ja siirtyä SharePoint-pohjaiseen järjestelmään. Sosiaalisessa mediassa on uudistettu ohjeistusta sekä lisätty Instagramin käyttöä. Viestintä on toteuttanut Aviapolis-kehitysryhmän markkinointia tapahtumissa sekä lentoasemalla ja mediassa julkaistuilla mainoksilla. Kulttuurin ja liikunnan suur tapahtumia on markkinoitu sekä omissa että maksullisissa medioissa. Viestintä pysyy talousarviossa.

17

KONSERNI- JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2016	TA 2017	TOT 1-8 2017	TOT-% 2017	ENNUSTE 2017
TOIMINTATULOT	9 407	9 686	4 130	43	9 803
Valmistus omaan käyttöön	553	557	158	28	557
TOIMINTAMENOT	-74 265	-81 993	-49 878	61	-82 531
Toimintamenot ilman VOK	-73 712	-81 437	-49 720	61	-81 974
TOIMINTAKATE	-64 305	-71 751	-45 590	64	-72 172

Tulosalueittain toteuma

1 000 €	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
1710 Talous- ja hallintopalvelut	-1 162	-681	59	14	1		-1 147
20 Konsernihallinto ja rahoitus	-624	-329	53	54	13	25	-570
30 Talouspalvelukeskus	-3 724	-2 448	66	934	597	64	-2 790
40 Tietohallinnon palvelukeskus	-28 275	-17 470	62	1 477	553	37	-26 798
50 Hankintakeskus	-4 391	-2 201	50	1 449	773	53	-2 942
1220 Asukaspalvelut yhteiset	-958	-556	58	161	5	3	-796
60 Kuntalaispalvelut	-6 501	-4 267	66	980	372	38	-5 521
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala bruttoyksiköt yhteensä	-45 634	-27 951	61	5 069	2 313	46	-40 565
70 Työllisyyspalvelut *)	-35 802	-21 769	61	4 617	1 817	39	-31 186
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala nettoyksiköt yhteensä	-35 802	-21 769	61	4 617	1 817	39	-31 186
Toimiala yhteensä	-81 437	-49 720	61	9 686	4 130	43	-71 751

*) Nettoyksikkö

Sitovat määrärahat

Avustusten kaupunkitasoinen kehittäminen on aloitettu. Monikanavaisen asiakaspalvelun kilpailutus on päättynyt. Apotti –hanke etenee aikataulun ja budjetin mukaisesti. Käyttöönotto tapahtunee 10/2018. Alkuvuonna alkanut työllisyyden positiivinen kehitys jatkui toisen kolmanneksen aikana. Työttömyysprosentti elokuun lopussa oli 11,7 prosenttia. Korotus maaliskuun lopun 11 prosentista johtuu kausivaihtelusta. Heinäkuussa 2017 Vantaalla oli työttömänä 13 359 henkilöä, mikä on 11,7 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Talousarvion toteutuminen 2017

Konserni- ja asukaspalvelujen toimialan (ilman liikelaitoksia) kumulatiiviset toimintatulot olivat 4,1 milj. euroa (43 % talousarvion tuotoista). Vuoden 2017 talousarvioon on budjetoitu toimintatuloja 9,7 milj. euroa.

Konserni- ja asukaspalvelujen kumulatiiviset toimintamenot olivat huhtikuun lopussa 49,9 milj. euroa (61 % talousarviosta). Vuoden 2017 talousarvio toimintamenojen osalta on 82,0 milj. euroa.

Konserni- ja asukaspalvelujen toimialan (ilman liikelaitoksia) koko vuoden toimintatulojen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 100 000 euroa. Toimialan koko vuoden toimintamenojen arvioidaan ylittävän talousarvion 0,5 milj. euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuteen varattu summa alittuu 0,6 milj. euroa. Palkkatuen valtionosuuden muutosten seurauksena palkkatukimenot ylittyvät noin 1,5 milj. euroa. Työllisyyspalvelujen tulosalueelle (sitovuustaso) haettaneen siten lisämäärärahaa noin 0,9 milj. euroa. Tietohallinnon osalta tultaneen siirtämään kolme milj. euroa aineettomasta investointimäärärahasta käyttötalouteen sivistystoimen tablettien uusimista varten.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Hankintakeskuksella on käytössä sähköinen kilpailutus- ja hankintojen sopimushallinnan järjestelmä. Hankintakeskuksen ohjauksessa sähköisen kilpailutus- ja sopimushallintajärjestelmän toimialakohtainen osuus on otettu käyttöön maankäytön-, rakentamisen- ja ympäristön toimialalla. Kiinteistöhallintajärjestelmän (Kiha) käyttäjäpalveluiden osalta käyttöönottoprojekti jatkuu. Tietosuojasetuksen (voimaan 25.5.2018) hankintasopimukseen tuomat muutokset on huomioitu hankintakeskuksen kilpailuttamissa uusissa hankintasopimuksissa. Hankintakeskus on valmistellut strategisten hankintojen kaupunkitasoista toimintamallia. Toimintamallin käyttöönotto aloitetaan loppuvuodesta.

Rahoituksen tulosalue on valmistellut VTK Kiinteistö Oy:n lunastaman Koy Jönsaksentien 4:n osakkeiden oston rahoitusratkaisua. Kauppa toteutuu lokakuun loppuun mennessä. Ennustettua parempi likvideettitilanne on mahdollistanut alkuvuonna ylimääräiset lainojen ennaikaiset takaisinmaksut (yhteensä 95 milj. euroa). Uutta pitkäaikaista lainaa on toistaiseksi nostettu 60 milj. euroa valtuuston vuodelle 2017 hyväksymästä 94+95 milj. eurosta. Koko lainanottovaltuutta ei tulla käyttämään vuonna 2017 mutta lopullinen uuden lainanoton tarve määrittyy loppusyksyn aikana. Näin ollen kaupungin lainakanta pienenee myös vuonna 2017. Rahoitus on kilpailuttanut kesän 2017 aikana uuden konsernitason pilvipohjaisen lainanhallintajärjestelmän, joka otetaan käyttöön vaiheittain loppusyksystä 2017. Riskienhallinnan jalkautus sekä toimialoille että yhtiöihin jatkuu.

Talous- ja hallintopalveluiden tulosalueella toimialan talouden ja projektien hallintaa sekä raportointia on syvennetty hallintopilven työkalujen avulla. Konserni- ja asukaspalvelujen toimintojen kokonaisuutta on tarkasteltu prosessi- ja tietojärjestelmälähtöisesti digitalisoinnin edistämiseksi. Organisaatorakenteen tarkoituksenmukaisuutta ja siihen liittyvien perustietojen hallintaa on suunniteltu ajantasaisemman tiedon ylläpitämiseksi.

Talous- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteinä on jatkettu talouspalveluiden keskittämistä talouspalvelukeskukseen. Tällä hetkellä tytäryhtiöiden taloushallintopalveluiden keskittämistä on 86 prosenttia. Talouspalveluiden jatkokeskittämistä kaupungin ulkoisen laskennan tehtävien osalta on tehty kuluvan vuoden aikana erityisesti ostolaskujen tiliointitehtävissä ja sisäisen laskennan keskittämistä on edistetty sekä omalla toimialalla että tytäryhtiöiden osalta. Talouspalvelukeskus on asettanut tälle vuodelle tavoitteeksi löytää prosesseistaan mahdollisuudet robotiikan hyödyntämiseksi sekä pilotoida robotiikkaa käytännössä.

Pilvitoimiston käyttöönotto etenee kaupunkilaajuisesti koulutus- ja pilviagenttipalvelun tukemana. Pilvipalveluiden käyttöönotossa on tapahtunut merkittävää edistymistä ja kasvuprosentit ovat kaupungin laajuisesti olleet pikaviestinnän osalta 500 prosenttia, Lync-kokousten osalta lähes 700 prosenttia ja Onedrive osalta yli 200 prosenttia. Sähköisissä palveluissa on otettu käyttöön suojatun asiakasviestinnän ratkaisu kymmenessä kohteessa sekä terveyskeskusten jonotieto. Parhaillaan valmistellaan toukokuussa julkaistavia palveluita, joita ovat mm. velkaneuvonnan kokonaisprosessin 2.vaihe.

Yhdentyvän viestinnän puhelinliikenteen ja monikanavaisen asiakaspalvelun kilpailutus saatiin päätökseen. Sopimukset laadittiin Telia Companyn kanssa. Puhelinpalvelut valmistautui tuleviin järjestelmävaihdoksiin päivittämällä käyttäjätietoja yhdessä toimialojen kanssa. Sim-korttien vaihtoprojekti aloitettiin toukokuussa. Elokuussa aloitettiin monikanavaisen asiakaspalvelujärjestelmän määrittelyprojekti. Vantaa-info on 1.6.2017 alkaen osa valtakunnallista asiointipisteverkostoa. Keskitettyjen palvelujen kuvaamista jatketaan. Talous- ja velkaneuvonnan sähköisen palveluprosessin (DigiTave) kehitystyö jatkuu. Uusien asiakkaiden verkon kautta tapahtuvien yhteydenottojen osuus on jo 91 prosenttia.

Avustusten kaupunkitasoinen kehittäminen on aloitettu. Tavoitteena on selkeyttää avustustoiminnan järjestämistä. Kehittämistyö on tarkoitettu saadaan valmiiksi lokakuun loppuun mennessä. Katrinebergin kartanon toiminnan käynnistämiseen liittyvä Leader-rahoitteinen hanke käynnistyi 1.7.2017. Kartanon kotieläinpiha ja Yhteisen pöydän kanssa toteutettu kesäkahvila oli toiminnassa läpi kesän. Uuden asukasosallisuuden toimintatavalla (Osallistuva Vantaa) on toteutettu noin kymmenen pilottia.

Työllisyystilanteen paraneminen heijastui myös pitkäaikaistyöttömyyteen ja nuorisotyöttömyyteen. Heinäkuussa 2017 Vantaan työttömyysaste oli 11,7, mikä on 11,7 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 13 359. Yhtäjaksoisesti yli vuoden työttömänä olleiden määrä laski edellisestä vuodesta 22,8 prosenttia 4 191 henkilöön. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli 1 791, mikä on 10,1 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kunnan rahoittaman työmarkkinatuen saajien määrän kasvu hidastui alkuvuonna. Touko-heinäkuussa 2017 työmarkkinatuen kuntaosuuden saajia oli keskimäärin 3 977 henkilöä kuukaudessa ja kunnan maksuosuus oli keskimäärin 1,67 milj. euroa kuukaudessa.

Työllisyyspalveluiden organisaatio uudistui 1.7.2017 alkaen. Uudessa organisaatiossa toimii kolme yksikköä. Asiakkuus-yksikköön kuuluvat lakisääteisen työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelu TYP:n lisäksi nuorten palvelut ja Ohjaamo-projekti sekä yritys ohjaamo. Kuntouttava työtoiminta ja hankeyksikköön kuuluvat työelämään valmennuspalvelut sekä projektit. Tuotantoyksikön alla toimivat valmennustalot Koutsu, Reeli ja Valo. Uudella organisaatiolla selkeytetään toimintarakenteita sekä tehostetaan asiakkaiden siirtymiä työllisyyspalvelujen eri palvelujen välillä.

Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu TYP kasvatti asiakasmääräänsä 3 800 asiakkaaseen ja näin ollen vuodelle 2017 tavoiteltu asiakasmäärä 4 500 asiakasta vaikuttaa toteutuvan. Vuoden 2016 asiakasmäärä on ylittynyt jo lähes 500 asiakkaalla. Päätyneitä asiakkuuksia oli tammi-heinäkuussa 1 077, joka jo ylittää vuodelle 2017 asetetun tavoitteen. 37 prosenttia asiakkaista eteni joko töihin tai opiskelemaan.

Yritysohjaamossa tehtiin kevään aikana palvelumuotoilu yhteistyössä henkilöstöverkoston sekä yritysten ja sidosryhmien edustajien kanssa. Palvelumuotoilun tuloksena laadittiin Yritysohjaamolle viisi palvelukonseptia: rekrytreffit, sähköiset kanavat työmahdollisuuksien esiintuontiin, osaajahaku, tietoa ja neuvontaa työllistämisen tuista sekä positiivista näkyvyyttä onnistumistarinoiden kautta.

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistui tammi-elokuussa 2017 yhteensä 1 121 henkilöä, mikä on 12,6 prosenttia enemmän kuin vastaavan aikaan edellisenä vuonna. Kuntouttavassa työtoiminnassa oli valmennustaloilla 463 henkilöä, kaupungin eri toimialoilla 171 henkilöä sekä kaupungin tuottamissa ryhmätoiminnoissa 172 henkilöä. Kuntouttavaa työtoimintaa tuotettiin myös ostopalveluina ja pieni määrä kuntouttavan työtoiminnan asiakkaista sijoittui lisäksi järjestöihin ja säätiöihin.

Valmennustaloilla Koutsissa, Reelissä ja Valossa valmisteltiin toimintojen uudelleenorganisointia, kun Tikkurilaan Lummetie 2:een avataan uudet toimitilat vuodenvaihteessa. Samalla toiminnot valmennustalo Valossa loppuvat. Valmennustaloilla jatkettiin keväällä alkanutta työntekijöiden näyttötutkintomestari -koulutusta. Näyttötutkintomestarit ovat näyttötutkinnon oman osaamisalansa ja arvioinnin asiantuntijoita. Työpaikan kehittäjä-valmennus saatettiin päätökseen kesän aikana. Valmennus on osa Virtaviivaisuutta valtavirtaistamiseen –hankkeeseen liittyvää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Koulutuksilla vahvistetaan työntekijöiden osaamista ja ammattitaitoa laadukkaaseen asiakasohjaukseen.

Palkkatuella tukityöllistettynä oli kunnalla tammi-elokuun aikana yhteensä 409 henkilöä, joista 50 oli yli 57-vuotiaita velvoitetyöllistettyjä ja 25 palkkatukityöllistettyjä oppisopimuksella. Yrityksille myönnettävää työllistämisen lisätukea eli Valtti-tukea myönnettiin 77 henkilön palkkatukityöllistämiseen, yhteensä 105 320 euroa. Järjestöille myönnettävää työllistämisen lisätukea myönnettiin tammi-elokuussa 104 henkilön palkkatukityöllistämiseen, yhteensä 91 687 euroa. Kierrätyskeskuksen palkkatukityöllistämistä tuetaan erillisellä sopimuksella.

15–18-vuotiaiden nuorten kesätyöllistymistä tuettiin työnantajille myönnettävillä 300 euron arvoisilla kesätyöseteleillä. Kesäseteleitä myönnettiin yhteensä 441 kappaletta.

12

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2016	TA 2017	TOT 1-8 2017	TOT-% 2017	ENNUSTE 2017
TOIMINTATULOT	71 485	48 200	21 659	45	40 401
TOIMINTAMENOT	-640 669	-627 706	-385 457	61	-615 136
TOIMINTAKATE	-569 184	-579 506	-363 798	63	-574 735

Tulosalueittain toteuma

1 000 €	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
01 Sosiaali- ja terveyslautakunta	-131	-32	24	0	0		-131
10 Talous- ja hallintopalvelut	-10 471	-3 492	33	445	148	33	-10 026
30 Terveystoimen palvelut	-83 202	-50 925	61	3 830	2 001	52	-79 372
40 Perhepalvelut	-127 485	-68 736	54	21 110	6 158	29	-106 375
60 Vanhus- ja vammaispalvelut	-180 133	-105 539	59	22 215	12 617	57	-157 918
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ilman ESH yhteensä	-401 422	-228 723	57	47 600	20 924	44	-353 822
20 Erikoissairaanhoito	-226 284	-156 734	69	600	735	122	-225 684
Toimiala yhteensä	-627 706	-385 457	61	48 200	21 659	45	-579 506

Sitovat määrärahat

Toimialalla on osallistuttu uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton sekä sote- ja maa-kunta-uudistukseen valmisteluun. Tulosityksikkörakenteita on uudistettu palvelujen asiakaslähtöisyyden vahvistamiseksi. Asiakkaiden valinnanvapautta on lisätty ottamalla vuoden aikana käyttöön uusia palveluseleitä sekä vapaa päiväpoliklinikan valinta. Sosiaali- ja terveydenhuollon oman toiminnan menojen ennustetaan alittuvan 18,6 milj. euroa, tulot alittunevat 7,8 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon menojen arvioidaan ylittävän 6,0 milj. euroa.

Talousarvion toteutuminen 2017

Sosiaali- ja terveydenhuollon oman toiminnan menojen ennustetaan alittuvan 18,6 milj. euroa, tulot alittunevat 7,8 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon menojen arvioidaan ylittävän 6,0 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveystoimen tulomäärärahan ilman erikoissairaanhoitoa arvioidaan alittuvan 7,8 milj. euroa. Menomäärärahan arvioidaan alittuvan 18,6 milj. euroa. Tuloksen (nettotoimintamenot) arvioidaan olevan suunniteltua 5,2 milj. euroa parempi, mikä johtuu pääosin toimeentulotuen arvioitua pienemmästä käytöstä.

Erikoissairaanhoidon menojen arvioidaan ylittävän 6,0 milj. euroa. Vantaan kaupungin talousarviossa on HUS-palvelusopimuksen osalta varauduttu 215,2 milj. euron maksuosuuteen. HUS-eläkevastuut toteutuvat 1,3 milj. euroa ennakoitua matalampina.

Talousarviossa on varauduttu toimialan irtaimen investointeihin.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Uusi asiakas- ja potilastietojärjestelmä Epic otetaan käyttöön yhteistyökumppaneista ensimmäisenä Vantaalla marraskuussa 2018 (Apotti-hanke). Hanke on työllistänyt enenevästi kaikkia tulosalueita. Syksyn 2018 käyttöönottokoulutus tulee sitomaan päivittäin merkittävän osan henkilöstöstä, minkä vuoksi mm. sijaistarvesuunnittelu on jo käynnistetty palvelutason säilymisen varmistamiseksi.

Asiakkaiden valinnanvapauden lisäämiseksi toimialalla on otettu vuoden aikana käyttöön uusia palveluseleitä. Työtä palveluseleiden hyödyntämisen laajentamiseksi jatketaan. Henkilökohtaista budjetointia kokeillaan psykososiaalisten palvelujen Avain kansalaisuuteen -hankkeessa. Terveyspalveluissa on otettu huhtikuun alussa käyttöön potilaan mahdollisuus hakeutua vapaasti muun kuin oman terveysaseman päiväpoliklinikalle; neljän kuukauden aikana mahdollisuutta on käytetty 3,1 prosentissa päiväpoliklinikoiden käynneistä. Jo vuonna 2014 voimaan tulleen kuntarajat ylittävän vapaan hoitopaikan valinnan perusteella terveysasemien vaihtoja tehtiin Vantaan sisällä tammi-elokuussa 360 kappaletta. Muista kunnista vaihtoi terveysasemansa Vantaalle 211 henkilöä ja vantaalaisista siirtyi muiden kuntien terveysasemapaalvelun piiriin 228 henkilöä.

HUS:n palvelutuotanto on NordDRG- ja käyntituotteiden osalta kasvanut tammi-heinäkuussa 2017 noin 6,1 prosenttia, ja lähes yksinomaan psykiatrian klinikan palvelutuotannosta muodostuvat hoitopäivätuotteet ovat vähentyneet 7,4 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Vantaan terveyskeskuksessa laadittujen ei-kiireellisten läheteiden määrä on kasvanut 5,7 prosenttia verrattuna edellisen vuoden tammi-heinäkuun lähetekestymään. Lähetemäärän kasvua selittää osaltaan täytetyksi saadut terveyskeskuslääkäreiden virat; piilevää hoidon tarvetta on saatu hoidon piiriin, mikä heijastuu myös erikoissairaanhoidon lähetemääriin. Myös yksityiseltä ja työterveyshuollosta laadittujen läheteiden määrä on kasvanut.

Terveysasemien lääkitilanne on alkuvuoden 2017 aikana ollut hyvä. Vantaalaiset kävivät terveysasemalääkärillä 105 077 kertaa, mikä vastaa edellisvuoden tasoa. Elokuussa 2017 omalle lääkärille pääsi kiireettömässä asiassa keskimäärin 22 päivässä. Hoidon tarve arvioidaan aina yksilöllisesti, joten vastaanotolle voi päästä nopeamminkin; esim. elokuussa Vantaan terveysasemien omille lääkäreille pääsi kiireettömässä asiassa lyhimmillään 15 päivässä (kolmas vapaa aika Hakunilan terveysasemalla). Päiväpoliklinikoille pääsi alle tunnissa 80,5 prosenttia potilaista heinäkuussa 2017.

Toimeentulotuen perusosan myöntäminen siirtyi vuoden alussa Kelalle. Alkuvuoden vaikeuksien jälkeen Kela on pystynyt myöntämään tukea lain edellyttämässä määrääjässä, mikä on vaikuttanut täydentävän toimeentulotuen hakemusten käsittelyn nopeutumiseen Vantaalla.

Perhepalvelujen organisaatiota uudistettiin elokuun alussa entistä asiakaslähtoisempien palvelujen ja uuden sosiaalihuoltolain mukaisten veloitteiden toteuttamiseksi. Tavoitteena on myös tarjota riittäviä varhaisen tuen palveluja lapsille ja perheille siten, että tarvetta lastensuojelun asiakkuuteen ei muodostu. Uudistukset eivät ole vielä vähentäneet lastensuojelun asiakkuuden tarvetta. Tammi-kesäkuussa 2017 lastensuojelun suunnitelmallisen sosiaalityön asiakkaana oli 6,9 prosenttia Vantaan 0-17 -vuotiaista (3 237 eri lasta), kun tilanne vuotta aiemmin oli 6,3 prosenttia (2 936 eri lasta).

Lapsiperheiden varhaista tukea on vahvistettu sopimalla Suomen Icehearts ry:n kanssa kolmen uuden joukkueen perustamisesta. HelsinkiMission kanssa on sovittu äiti- ja isämentoritoiminnan käynnistämisestä Vantaalla. Toimiala on aktiivisesti mukana kansallisessa lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma Lape:ssa, jossa Vantaa on vastuussa perhekeskusmallin kehittämisestä pääkaupunkiseudulla.

Vanhus- ja vammaispalveluissa on valmisteltu organisaatiouudistusta, jonka on tarkoitus astua voimaan vuoden 2018 alussa. Uudistuksessa palvelut organisoidaan kotona asumisen tuen ja erityisasumisen tuloksiksi, sairaalapaalvelujen nimeksi muutetaan Vantaan sairaala.

Omassa kodissa asui heinäkuun lopussa 93,0 prosenttia Vantaan 75 vuotta täyttäneistä. Vanhusten avopalveluissa kotihoidon oman toiminnan käyntimäärät ovat kasvaneet edelleen, ja

toiminnanohjausjärjestelmän käyttö on vakiintunut kaikissa kotihoidon toimintayksiköissä. Kotikuntoutustoiminta on laajentunut erikoissairaanhoidosta ja sairaalapalvelujen osastoilta kotiutuvien tukemiseksi. Myös kotona asuvien kotihoidon asiakkaiden toimintakyvyn tukeminen kuntoutuksen avulla on käynnistynyt.

Omaishoitajien tukimuotoja on kehitetty; laajentuneen vapaapäiväoikeuden lisäksi uupumisriskissä oleville omaishoidon perheille on pilotoitu kotiin vietävää valmennusta sekä ylimääräisten vapaapäivien myöntämistä palvelusetelillä. Yhdessä päivätoiminnan kanssa on käynnistetty pienryhmätoimintaa omaishoitajille.

Hoiva-asumisen jonot ovat lyhentyneet entisestään, eikä yksikään vantaalainen ole odottanut yli kolmea kuukautta. Hoiva-asumisen omaa toimintaa on tehostettu vuoden alussa käyttöön otetulla keskitetyn varahenkilöstön mallilla. Henkilöstöressipoolista on saatu hyviä kokemuksia sekä henkilöstön työtyytyväisyyden ja sairauspoissaolojen että kustannusten kannalta. Kaunialan sairaalan pitkäaikaispaikkoja oli kesäkuussa käytössä 140. Perussopimuksen mukaan Vantaan paikkamäärä on enimmillään 180 paikkaa.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksesta saadun ennakkotiedon mukaan yksikön toiminta tulee olemaan käyttösuunnitelman mukaista.

13

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2016	TA 2017	TOT 1-8 2017	TOT-% 2017	ENNUSTE 2017
TOIMINTATULOT	42 610	37 088	24 361	66	37 028
TOIMINTAMENOT	-436 926	-437 966	-283 455	65	-442 213
TOIMINTAKATE	-394 315	-400 878	-259 094	65	-405 185

Tulosalueittain toteuma

1 000 €	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
10 Opetus- ja vapaa-ajan lautakunta	-118	-73	62	0	0		-118
20 Yhteiset palvelut	-5 187	-3 692	71	0	0		-5 187
30 Suomenkielinen perusopetus	-165 540	-108 192	65	5 830	4 480	77	-159 710
40 Lukiokoulutus	-22 413	-14 643	65	420	449	107	-21 993
50 Varhaiskasvatus	-150 263	-94 665	63	18 700	10 774	58	-131 563
55 Kirjastopalvelut	-9 211	-6 302	68	504	364	72	-8 707
60 Muu koulutus	-170	-150	88	0	0		-170
90 Ruotsinkielinen tulosalue	-11 140	-7 051	63	720	430	60	-10 420
91 Kulttuuripalvelut	-5 676	-4 068	72	310	408	132	-5 366
92 Liikuntapalvelut	-19 159	-12 641	66	5 000	3 307	66	-14 159
93 Nuorisopalvelut	-7 350	-5 345	73	520	693	133	-6 830
Sivistystoimen toimiala bruttoyksiköt yhteensä	-396 227	-256 822	65	32 004	20 905	65	-364 223
70 Ammatillinen koulutus *)	-32 534	-20 722	64	2 200	1 800	82	-30 334
80 Aikuisopisto *)	-4 424	-2 659	60	1 609	926	58	-2 815
85 Musiikkiopisto *)	-3 925	-2 645	67	975	548	56	-2 950
86 Kuvataidekoulu *)	-856	-606	71	300	183	61	-556
Sivistystoimen toimiala nettoyksiköt yhteensä	-41 738	-26 633	64	5 084	3 456	68	-36 654
Toimiala yhteensä	-437 966	-283 455	65	37 088	24 361	66	-400 878

*) Nettoyksikkö

Sitovat määrärahat

Sivistystoimen tulojen toteutuma 31.8.2017 on 65,7 prosenttia ja menojen toteutuma 64,7 prosenttia. Koko vuoden osalta ennustetaan, että tulot toteutuvat. Subjektiviisen päivähoito-oikeuden rajaaminen ja asiakasmaksulaki pienentää hoitopäivämaksukertymää. Hankkeista saatavat tulot puolestaan kasvattavat tulokertymää. Menojen ennustetaan ylittyvän 4,2 milj. euroa, mikä johtuu mm. perusopetuksen vammaisopetuksen sekä kieli- ja kulttuuriryhmien (Suomi toisena kielenä) oppilaiden määrän kasvusta ja Varian opiskelijamäärän ylittymisestä talousarvion laskentaan verrattuna ja hankemenoista.

Irtaimen omaisuuden määrärahan arvioidaan ylittyvän 0,6–0,7 milj. euroa Hämeenkyllän uuden väistötilan (Sanomala) kalustamisesta johtuen.

Talousarvion toteutuminen 2017

Toimintatulojen ennustetaan alittuvan bruttoyksiköissä noin 0,2 milj. euroa. Subjektiiivisen päivähoito-oikeuden rajaamisen ja asiakasmaksulain vuoksi hoitopäivämaksukertymän ennustetaan jäävän 1,3 milj. euroa alle talousarvion. Kirjaston ja vapaa-aikapuolen hankkeet kasvattavat tuloja noin 1,3 milj. euroa. Liikuntapalveluilla lukuun sisältyy liikuntapaikkojen nimi- ja mainosmyyntituloja ja vastaavasti menopuolella menoja 0,2 milj. euroa. Kirjastossa ja nuorisopalveluissa ennustetaan muissa kuin hanketuloissa jätävän hieman alle arvioidun.

Vantaan kaupunki on saanut vuosille 2017–2018 valtion erityisavustusta esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin (Kota-rahaa) yhteensä 1 166 000 euroa, joka jakaantuu perusopetukselle (1 015 200 euroa), varhaiskasvatukselle (112 800 euroa) ja ruotsinkielisen tulosalueelle (38 000 euroa).

Bruttoyksiköissä toimintamenot ovat huhtikuun ennusteen mukaan ylittymässä noin 3,2 milj. euroa. Yhtenä ylityksen aiheuttajana on Lumon monitoimitilan vuokran nousu (n. 0,7 milj. euroa), joka kohdistuu kirjastolle ja lukiolle. Vammaisopetuksen sekä kieli- ja kulttuuriryhmien (Suomi toisena kielenä) oppilaiden määrä on kasvanut ennakoitua enemmän. Tämän lisäksi on tarve perustaa yksi polikliininen luokka lisää psykiatrista hoitoa saaville oppilaille, joiden tuen järjestelyjä ei voida toteuttaa omassa lähikoulussaan. Näistä aiheutuu perusopetukselle yhteensä 0,9 milj. euron ylitys. Kirjaston ja vapaa-aikapuolen tulosalueiden hankkeiden aiheuttama menoylitys, noin 1,6 milj. euroa, on suurempi kuin hanketulot, koska nuorisopalveluilta puuttuu omarahoitussuutusta noin 0,3 milj. euroa.

Perusopetuksen keväällä 2017 päättäneistä vammaisopetuksen oppilaista osa ei saanut jatko-opintopaikkaa, mistä johtuen nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalueella selvitetään ylimääräisen vammaisopetuksen ryhmän perustamista lukuvuodeksi 2017–2018. Ennusteen mukaan kustannukset tulevat olemaan noin 100 000 euroa syksyn 2017 osalta, jota varten joudutaan tekemään lisätalousarvioesitys. Muiden tulosalueiden ennustetaan pysyvän talousarviossaan, joskin varhaiskasvatuksen pysyminen talousarvioissa edellyttää syksypainotteisesti suunniteltujen 0,9 milj. euron henkilöstösäästöjen toteutumisesta suunnitellusti. Lisäksi nuorisopalveluissa Tikkurilan alueen toiminnot muuttavat syksyn 2017 aikana uusiin tiloihin ja tästä johtuen vuokramenot kasvavat arvioitua suuremmiksi.

Nettoyksiköistä ammattiopisto Varian talousarvio arvioidaan ylittävän 1,0 milj. euroa, koska opiskelijoita on enemmän kuin talousarviossa on arvioitu. Talousarvio on laadittu 2 900 opiskelijan mukaan, mutta opiskelijamäärän ennakoidaan nousevan järjestämisluvan mukaisesti 3 068 opiskelijaan. Ylityksen suuruus varmistuu syksyn tilastopäivän (20.9.) jälkeen. Muiden nettoyksiköiden ennustetaan pysyvän talousarviossaan.

Irtaimen omaisuuden määräraha tulee ylittymään Hämeenkyllän uuden väistötalan (Sanomala) kalustamisesta johtuen. Ylityksen suuruus arvioidaan olevan 0,6-0,7 milj. euroa.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Uusi Vantaan varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017. Subjektiiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajaamisen myötä osa-aikaisten lasten määrä on kasvanut noin 1 000 lapsella 1.8.2016 alkaen. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus on 13,9 prosenttia (05/2017).

Uusia yksityisiä päiväkotipaikkoja on tänä vuonna avautunut yhteensä 138 paikkaa. Yksityinen Steinerpäiväkoti Metsätähti Korsossa lopetti toimintansa (14 paikkaa). Ryhmäperhepäiväkodit Tuulenpesä ja Kivitasku (19 paikkaa) lopettivat toimintansa Tikkurilassa kesällä.

Perusopetuksen tulosalueella kehitetään uuden opetussuunnitelman mukaista toimintakulttuuria yhteistyössä muiden tulosalueiden kanssa (liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut) sekä opetussuunnitelman nivelvaiheiden joustavia ratkaisuja (toinen aste) ja johtamista yhteistyössä (varhaiskasvatus ja toinen aste). Ruotsinkielinen tulosalue aloitti elokuussa valmistavan opetuksen esi- ja perusopetuksessa.

Keväällä 2017 perusopetuksen päätti 2 219 nuorta. Yhteishaun jälkeen ilman koulutuspaikkaa oli 228 nuorta (10,3 %). Heinä–elokuun aikana osa nuorista on saanut peruutuspaikan ammatillisesta oppilaitoksesta ja osa lukiokoulutuksesta. Lisäksi perusopetuksen jälkeisiin valmistaviin koulutuksiin hyväksyttiin 113 nuorta. Perusopetuksen oppilaanohjaajat sekä ohjauskeskus Kipinän työntekijät ottavat elokuussa yhteyttä kaikkiin ilman opiskelupaikkaa jääneisiin nuoriin.

Ammatillisen koulutuksen reformin tuomiin mahdollisiin muutoksiin on valmistauduttu tehostetulla henkilöstön osaamisen kehittämisellä mm. digitaalisten välineiden käyttöönottoon ja erilaisten oppimisympäristöjen hyödyntämistä opetuksessa. Työelämäkumppanuuden kehittämistä on jatkettu tukemaan opetuksen ja ohjauksen muutosta ja yritysten tarpeita. Varia 2020-luvulle strategiatyö on meneillään. Opettajien vuosityöaikakokeilu on aloitettu 1.8.2017.

Aikuisopiston palvelujen saatavuuteen on kiinnitetty huomiota tekemällä alueellisen tarjonnan ja väestöpohjan analyysiä ja ohjaamalla resursseja tämän pohjalta. Oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetuksen 1.1.2018 voimaan tulevan lakiuudistuksen mukaisten rakenteellisten ja opetussuunnitelmallisten uudistusten valmistelu on aloitettu.

Kirjaston kävijä- ja lainausmäärät ovat kasvussa. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden toiminnot ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Asiakasmäärät ja suuret tapahtumat kasvavat kulttuuristrategian mukaisesti. Liikuntapalveluissa selvitetään organisaatiomuutokseen vaikuttavia tekijöitä ja valmistellaan mahdollista muutosta. Nuorisopalveluissa suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä henkilökunnan kanssa monia laajoja kehittämistoimenpiteitä ja uusia yhteistyön malleja. Tikkurilan keskustaan suunnitellaan isoa uutta nuorten monitoimitaloa yhteistyössä nuorten, muiden tulosalueiden ja ulkopuolisten kumppaneiden kanssa.

14

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2016	TA 2017	TOT 1-8 2017	TOT-% 2017	ENNUSTE 2017
TOIMINTATULOT	255 924	211 335	164 769	78	225 447
Valmistus omaan käyttöön	79 903	88 044	40 241	46	75 321
TOIMINTAMENOT	-261 840	-281 357	-165 949	59	-264 895
Toimintamenot ilman VOK	-181 937	-193 312	-125 708	65	-189 574
TOIMINTAKATE	73 988	18 023	39 061	217	35 873

Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

Tulosalueittain toteuma

1 000 €							
Tulosalue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
1410 Kaupunkisuunnittelu- lautakunta	-80	-26	32	0	0		-80
1420 Toimialahallinto	-3 407	-2 083	61	2 229	1 946	87	-1 178
1430 Kiinteistöt ja asuminen	-5 468	-3 228	59	38 298	41 776	109	32 830
1440 Kaupunkisuunnittelu Kaupunkisuunnittelulautakunta bruttoyksiköt yhteensä	-4 278	-2 496	58	250	163	65	-4 028
	-13 232	-7 833	59	40 777	43 885	108	27 544
1475 Rakennusvalvonta *) Kaupunkisuunnittelulautakunta nettoyksiköt yhteensä	-3 122	-2 146	69	4 000	3 887	97	878
	-3 122	-2 146	0	4 000	3 887	97	878
Kaupunkisuunnittelulautakunta yhteensä	-16 354	-9 979	61	44 777	47 772	107	28 423
1501 Tekninen lautakunta	-80	-19	24	0	0		-80
1520 Tilakeskuksen tulosalue	-84 448	-56 491	67	131 366	86 610	66	46 918
1451 Joukkoliikenne Tekninen lautakunta bruttoyksiköt yhteensä	-52 700	-33 831	64	10 871	7 247	67	-41 829
	-137 228	-90 340	66	142 237	93 857	66	5 009
1450 Kuntatekniikan keskus *)	-40 299	-20 708	51	27 038	19 497	72	-13 261
1452 Varikko *) Tekninen lautakunta nettoyksiköt yhteensä	-4 767	-3 477	73	5 775	4 236	73	1 008
	-45 066	-24 185	54	32 813	23 733	72	-12 253
Tekninen lautakunta yhteensä	-182 294	-114 525	63	175 050	117 590	67	-7 244
1474 Ympäristölautakunta	-62	-27	44	0	0		-62
1476 Ympäristökeskus	-3 602	-2 319	64	509	550	108	-3 093
Ympäristölautakunta yhteensä	-3 664	-2 346	0	509	550	0	-3 155
Toimiala yhteensä	-202 312	-126 850	63	220 335	165 912	75	18 023

*) Nettoyksikkö

Sitovat määrärahat

Toimialan tuottojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 9,0 milj. eurolla. Rakentamisinvestointien määrärahan arvioidaan alittavan talousarvion noin 13,0 milj. eurolla, mutta alhaisen toteutumatilanteen vuoksi ennusteeseen sisältyy kuitenkin epävarmuutta. Sitovien tavoitteiden ennustetaan pääosin toteutuvan.

Talousarvion toteutuminen 2017

Toimialan tulojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 9,0 milj. eurolla. Ylitys johtuu pääosin kuntatekniikan keskuksen sopimustulojen ylityksestä sekä rakennusvalvonnan maksutuotoista. Asuntorakentaminen on edelleen ennätysvilkasta sekä luvuissa että aloituksissa mitattuna.

Maanmyynnin ennustetaan vielä tässä vaiheessa toteutuvan talousarvion mukaisesti, mutta todennäköisesti talousarvio tulee ylittymään. Ympäristökeskuksen tulokertymä on ollut hieman arvioitua suurempi, koska tupakkatuotteiden vähittäismyyntilupien maksutaksa muuttui merkittävästi vuoden 2017 alusta.

Toimialan menojen ennustetaan toteutuvan alle talousarvion, mutta ennusteeseen sisältyy epävarmuutta. Lopullisiin kuntatekniikan keskuksen ja varikon menoihin vaikuttavat mm. sääolosuhteet, polttoaineen hintakehitys ja kaluston ylläpitokulujen nousu, sekä leasing -maksujen mahdolliset muutokset toimintavuoden aikana. Tilakeskuksen tulosalueen keskeisimmissä menoerissä suurin alkuvuoden poikkeama on ollut vuokrissa, jotka ovat toteutuneet budjetoitua suurempina. Kuluvalle vuodelle on tulossa vielä huomattavia vuokratilamuutoksia mm. väistötilajärjestelyistä, mutta tässä vaiheessa niiden lopullista kustannusvaikutusta on vaikea arvioida, mutta määrärahaylitys on hyvin todennäköinen.

Vantaan vuoden 2017 joukkoliikenteen menojen ennustetaan alittavan talousarvion.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Vantaan seuraava koko kaupungin yleiskaava laaditaan valtuustokauden aikana 2017–2020. Vuoden 2017 aikana laaditaan tavoitteet, 2018 yleiskaavaluonnos ja 2019 yleiskaavaehdotus. Varsinainen prosessi alkoi, kun kaupunginhallitus nimitti elokuussa yleiskaavatoimikunnan ohjaamaan työtä.

Tikkurilan toimitilaselvitykseen liittyvä työympäristön kehittämisprojekti on käynnistynyt alkuvuodesta 2017 henkilöstön kanssa tiiviissä yhteistyössä. Alueen rakentamista ohjaava asemakaavoitustyö on alkanut kaupunkisuunnittelussa. Kilpailutusta kiinteistön omistajasta valmistellaan parhaillaan.

Vuoden toisen vuosikolmanneksen loppuun mennessä on hyväksytty 13 asemakaavaa tai asemakaavamuutosta. Uutta asuntojen rakennusoikeutta niissä on noin 93 902 k-m², josta 21 prosenttia on kaavoitettu kaupungin omistamalle maalle. Asemakaavan muutosaloitteita on valmisteltavana kaikkiaan 157 kpl.

Asuntorakentaminen on ennätysvilkasta ja viime vuoden ennätystasolla sekä luvuissa että aloituksissa. Huhtikuussa oli parhaimmillaan rakenteilla yli 6 000 asuntoa. Nyt on käynnistynyt myös varasto-, liikenne ja teollisuusrakentaminen ja se ylittää normaalitason 40 prosenttia. Neliöissä määrät ovat kasvaneet 50 prosenttia.

Toimialan toiminnan tehostamisessa keskeistä on MATTI -hanke. MATTI -hankkeen määrittelyvaihe on päättynyt suunnitellun mukaisesti, ja tällä hetkellä on käynnissä pilottivaihe, joka kestää 31.8.2017 saakka. Meneillään on yleiskaavoituksen pilotti ja syksyllä jatkuu ensimmäinen julkaisu, johon kuuluu mm. asemakaavaprosessi.

Kiinteistönhallintajärjestelmän osalta avoimen tiedon ja yhteisnäkymän kehittäminen on edennyt alkuvuodesta hankeaikataulun mukaisesti. Avoimen tiedon toiminto on otettu käyttöön kesällä ja

yhteisnäkyä valmistuu vuoden loppuun mennessä. Tämän jälkeen järjestelmäkokonaisuus on valmis alkuperäisen sopimuksen mukaisessa laajuudessa.

Ympäristökeskus on valmistellut resurssiviisauteen liittyvää tiekarttaa yhdessä kaupungin ja sidosryhmien asiantuntijoiden kanssa. Tiekarttaan kootaan Vantaan tulevien valtuustokausien ympäristötavoitteet ja –toimenpiteet aikataulutettuna. Lähimetsä teemavuosi on jatkunut aktiivisesti. Heinäkuussa ympäristökeskuksessa aloittivat työnsä lähimetsäoppaat, jotka mm. järjestävät talkoita ja luontoretkeä. Ilmastokatu-hanke päättyi kesäkuussa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden hallintosäännön 8.5.2017 ja hallintosääntö tuli voimaan 1.6.2018. Olennaisimmat maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialaa koskevat muutokset olivat seuraavat:

- Mittausosasto siirtyi kokonaisuudessaan kuntatekniikan keskuksessa kiinteistöt ja asuminen – tulosalueeseen ja nimi muuttui kaupunkimittaukseksi. Siirtymisen jälkeen mittausosasto noudattaa jatkossa bruttoperiaatetta.
- Mittausosaston irtaimen omaisuuden investoinnit siirtyvät kaupunkisuunnittelulautakunnan alaisuuteen.
- Rakennusvalvonta siirtyi erikseen sitovana nettobudjetoituna tulosalueena kaupunkisuunnittelulautakunnan alaisuuteen.
- Ympäristölautakunnan toiminta on jatkossa kokonaisuudessaan sitova bruttoperiaatteen mukaisesti.

Pysäköinnin maksullisuus (KH 7.3.2016) aloitetaan syksyllä 2017 keskeisimmistä alueista (Tikkurila, Myyrmäki, Kivistö) edeten muille keskusta-alueille (Koivukylä, Korso ja Martinlaakso) seuraavan 2 - 5 vuoden sisällä. Maksulliset pysäköintialueet ja yksittäiset paikat on määritelty ja tarvittavat neuvottelut käynnistetty. Pysäköintiautomaattien (5 kappaletta) hankinta on valmistelussa.

LIIKELAITOKSET

1 000 €

Tulosalue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA - toimintakate
210 Vantaan työterveys liikelaitos	-6 371	-4 376	69	6 925	4 727	68	554
211 Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	-35 495	-23 366	66	36 981	24 575	66	1 486
213 Suun terveydenhuollon liikelaitos	-21 920	-14 697	67	22 720	16 138	71	800
Liikelaitokset yhteensä	-63 786	-42 439	67	66 626	45 439	68	2 840

Vantaan työterveys liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2016	TA 2017	TOT 1-8 2017	TOT-% 2017	ENNUSTE 2017
TOIMINTATULOT	6 976	6 925	4 727	68	7 113
TOIMINTAMENOT	-6 340	-6 357	-4 376	69	-6 649
POISTOT	-36	-44	-17	38	-44
LIIKKEYLIJÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	600	524	334	64	421
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-11	-13	-8	59	-12
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	589	511	326	64	408
Poistoeron lisäys/vähennys	1	0	17		0
Varausten lisäys/vähennys	35	44	0		44
Tuloverot	-16	-14	0		-3
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	609	541	343	63	450

Sitovat määrärahat

1 000 €	TA 2017	TOT 1-8 2017
Lainan korko	-10	-7
Korvaus peruspääomasta	-3	-2

Toimintavuosi on käynnistynyt taloudellisesti ja toiminnallisesti odotusten mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen 2017

Toimintatuotot ovat ylittäneet talousarvion 269 000 euroa asiakaskunnan kasvun ansiosta. Myös toteutunut palveluiden käyttö on ollut hieman budjetoitua suurempaa. Toimintamenoissa henkilöstökulut ovat ylittäneet budjetoidun 42 000 euroa johtuen mm Varhe -ennakkomaksun huomattavasta noususta. Palveluiden ostot ovat ylittyneet 289 000 euroa johtuen sekä budjetoitua suuremmista tutkimus-, ym. muuttuvista kuluista että uusista digitaalisista palveluista. Toimintakate on 84 000 euroa budjetoitua pienempi.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Liikelaitokselle on myönnetty ISO9001/2015 laatusertifikaatti työterveyshuollon toiminnasta.

Digitaalisia palveluita hyödynnetään entistä vahvemmin toiminnassa ja keinoälyn sovelluksiin tutustutaan. Potentiaalisen Sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksiin on varauduttu ja toiminta tullaan järjestämään tulevan ratkaisun mukaisesti.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2016	TA 2017	TOT 1-8 2017	TOT-% 2017	ENNUSTE 2017
TOIMINTATULOT	37 625	36 981	24 575	66	37 007
TOIMINTAMENOT	-35 003	-35 495	-23 366	66	-34 903
POISTOT	-1 528	-1 486	-986	66	-1 500
LIIKELIJIÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	1 094	0	223		605
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	1	0	1		0
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	1 095	0	224		605
Poistoeron lisäys/vähennys	-1 835	0	287		429
Varausten lisäys/vähennys	2 177	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 437	0	510		1 034

Sitovat määrärahat

1 000 €	TA 2017	TOT 1-8 2017
Liikelijäämä	0	223
Bruttoinvestoinnit	-1 590	-217

Pelastuslaitoksen toiminta ja talous on pelastustoiminnan ja ensihoidon osalta toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Pelastustoimen riskianalyysiä on päivitetty ja sen perusteella tehty uusi palvelutasopäätös on hyväksytty johtokunnassa toukokuussa. Palvelutasopäätös koskee vuosia 2017–2020.

Talousarvion toteutuminen 2017

Pelastustoimessa toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Toimintamenojen arvioidaan alittuvan 0,6 milj. euroa. Ensihoidon osalta talousarvio toteutunee suunnitelmien mukaisesti.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Pelastuslaitoksen toiminta on sujunut suunnitelmien mukaisesti. Syksyllä päivitetyn riskianalyysin pohjalta on hyväksytty palvelutasopäätös vuosiksi 2017–2020. Pelastuslaitoksen pelastusjohtaja Pekka Vänskä jäi eläkkeelle virallisesti 9.3.2017 ja johtokunta valitsi uudeksi pelastusjohtajaksi Jyrki Landstedtin.

Terrorismin uhka on noussut Suomessa ja pelastuslaitos on päivittänyt suunnitelmiaan ja varautumistaan.

Kiira -myrsky elokuussa aiheutti yli 600 pelastustehtävää elokuun 12 ja 13 päivänä.

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2016	TA 2017	TOT 1-8 2017	TOT-% 2017	ENNUSTE 2017
TOIMINTATULOT	23 473	22 720	16 138	71	22 720
TOIMINTAMENOT	-22 392	-21 920	-14 697	67	-21 920
POISTOT	-71	-103	-59	57	-103
LIKEYLIJÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	1 011	697	1 382	198	697
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-214	-227	-141	62	-227
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	797	469	1 241	264	469
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0		0
Varausten lisäys/vähennys	-125	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	672	469	1 241	264	469

Sitovat määrärahat

1 000 €	TA 2017	TOT 1-8 2017
Liikelylijäämä	697	1 382
Lainan korko	-159	-106
Korvaus peruspääomasta	-68	-45
Bruttoinvestoinnit	-200	0

Suun terveydenhuollon palvelujen kysyntä on vakaata. Suoritettujen painotettujen toimenpiteiden määrä oli 300 685 kappaletta talousarvion toteuma-asteen ollessa 71 prosenttia.

Toiminnan tuottavuuden kasvu jatkuu edellisen vuoden kaltaisena.

Suun terveydenhuollon liikelaitos on siirtynyt eKantaan 8/2017.

Liikelaitoksen liikevaihto oli 8,6 milj. euroa johtuen toimenpiteiden määräkasvusta. Toiminnan kustannuskehitys on ollut suunnitellun mukaista, kuitenkin suun terveydenhuollon erikoisyksikön toiminnan käynnistys on aiheuttanut kertaluonteisia kuluja alkuvuodelle.

Liikelaitoksen tulos on kehittynyt suunnitellusti. Talousarvion osoittama tulos saavutettaneen.

Talousarvion toteutuminen 2017

Liikevaihto 1-8/2017 oli 16,0 milj. euroa (1-8/2016 vastaavasti 15,1 milj. euroa). Kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 5,5 prosenttia ja vuoden 2017 talousarvion toteuma-aste on 71 prosenttia. Kehitys selittyy suoraan painotettujen toimenpiteiden määräkasvulla edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan sekä talousarvioon verrattuna. Koko vuoden osalta määrälliset tavoitteet saavutetaan.

Operatiiviset kulut 1-8/2017 olivat 14,8 milj. euroa (talousarvion toteuma-aste 67 %). Vastaavan ajankohdan 1-8/2016 operatiiviset kulut olivat 15,0 milj. euroa. Kustannuskehitys on pidetty edellisvuoden tasolla, suun terveydenhuollon erityisyksikön ylösajo on aiheuttanut kertaluotoisia kustannuksia. Suunniteltu kustannusraami tullaan ylittämään, tulosvaikutus pysyy kuitenkin ennallaan johtuen liikevaihdon vastaavasta kasvusta.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen suunnitelman mukaiset poistot 1-8/2017 olivat 0,06 milj. euroa.

Rahoituserät 1-8/2017 olivat asetettujen tavoitteiden mukaiset; korkokulut kunnalle 106 105 euroa (korko 7,0 %) ja korvaus peruspääomasta 45 473 euroa.

Koko vuoden 2017 osalta ennuste on tuloksen osalta talousarvion kaltainen.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen toiminta ja tuottavuus on kehittynyt tavoitteiden mukaisesti. Palvelut tuotetaan omana toimintana. Osavuosikaudella suun terveydenhuollon palvelujen kysyntä on pysynyt voimakkaana.

Suun terveydenhuollossa on tuotettu kuluvan vuoden tammi-elokuussa 94 950 hammaslääkärikäyntiä (93 756 vuoden 2016 vastaavana aikana), 29 924 suuhygienistikäyntiä (28 896 vuoden 2016 vastaavana aikana) ja 6 776 hammashoitajakäyntiä (6 377 vuoden 2016 vastaavana aikana).

Osavuosikaudella käynnit kokonaisuudessaan ovat kasvaneet suhteutettuna käytettävissä oleviin klinisiin tunteihin toiminta on ollut kokonaisuudessaan kuitenkin tehokkaampaa.

Hoitotakuu on toteutunut. Keskitetyn ajanvarauksen puhelimeen vastausprosentti on ollut yli 70 prosenttia ja takaisinsoitto toteutunut lähes 100 prosenttisesti. Suun terveydenhuollon kiireelliseen ensiapuun pääsee saman päivän aikana.

1.9.2017 alkaen suun terveydenhuollon ajanvaraus on siirtynyt kiireettömän ajanvarauksen osalta laajennettuun takaisinsoittopalveluun. Tällä turvataan asiakkaiden yhteydensaanti ajanvarauksen aukioloaikoina. 2.10.2017 ajanvarauksen tueksi otetaan käyttöön sähköinen hoidontarpeenarviointi.

RAHASTOT

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto

Kehärata on mahdollistanut Kivistön ja Leinelän kaltaisten uusien asuinalueiden ja Suomen nopeimmin kasvavan yritysalueen, Aviapoliksen, jatkokehityksen. Aviapoliksen kasvu kehittyvänä yritysalueena ja työpaikkakeskittymänä on jatkunut suunnitellusti. Alueesta rakennetaan kansainvälinen ja eloisa lentokenttäkaupunki, jossa työ, asuminen, palvelut ja virkistys sekoittuvat urbaanilla tavalla.

Kivistön keskusta-asumisen 5 asemakaava tuli voimaan 1.2.2017, mikä mahdollistaa asuinrakentamisen aloittamisen kehäradan eteläpuolella Keimolantien varrella. Kivistön koulun alueen suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu päättyi 28.4.2017, ja kilpailu ratkeaa elokuussa 2017. Asuntorakentamisen painopiste siirtyy muutamaksi vuodeksi Kivistön aseman ympäristöön ja kohteessa käynnistyy ensimmäisten asuinrakennusten rakentaminen kesällä 2017.

Kehäradan Kivistön aseman käyttöönotto on luonut edellytykset laajamittaiselle asuntotuotannolle. Kivistön keskustan asuntorakentaminen käynnistyi loppuvuodesta 2013. Kivistön keskustassa oli valmistunut 31.8.2017 mennessä 1 483 asuntoa ja 1 062 asuntoa oli rakenteilla. Kivistön keskustan rakentaminen jatkuu tehtyjä investointeja tehokkaasti hyödyntäen. Vuonna 2017 alkoi kaupunkikeskuksen rakentamiseen tähtäävän infrastruktuurin rakentaminen. Tavoitteena on, että kauppakeskuksen rakentaminen käynnistyy vuonna 2018.

Hämeenlinnanväylän länsipuolella sijaitsevan Keimolanmäen asuntorakentaminen käynnistyi vuonna 2015. Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan Keimolanmäen eteläosaa, pohjoisosan katujen rakentaminen on alkanut syksyllä 2017. Keimolanmäessä oli valmistunut 31.8.2017 mennessä 483 asuntoa ja 168 asuntoa oli rakenteilla.

Vehkalan pk-yritysalueen rakentaminen on alkanut. Vehkalan ensimmäisen asemakaava-alueen esirakennustyöt ovat valmistuneet ja tonttien markkinointi on edistynyt. Ensimmäiset tontit on myyty, ja ensimmäinen yritys aloitti Vehkalassa toimintansa keväällä 2017.

Vuodesta 2012 lähtien keskustaan on valmistunut 2 000 asuntoa ja vuoden 2017 puolivälissä rakenteilla oli 1 200 asuntoa. Toimisto- ja liikekeskus Dixin II-vaihe valmistui 2017. Kirjastopuisto uuden torin viereen valmistui 2017. Seuraava julkisen rakentamisen kohde on Tikkurilan jokirannan kunnostaminen osaksi Tikkurilan keskustaa. Renor Oy aloittaa samanaikaisesti Tikkurilan Silkin kunnostamisen.

Myyrmäen keskustassa senioreiden asumiskeskus on rakenteilla. Valtuusto hyväksyi syksyllä 2017 keskustan asemakaavan. 600 uuden asunnon rakentaminen alkaa kesällä 2018, mikäli kaava tulee voimaan. Kaupunki tulee rakentamaan keskustaan korkeatasoisen julkisen ulkotilan, jolloin Myyrmäkeen muodostuu aito keskusta.

Martinlaakson aseman läheisyydessä on purettujen Martinlaakson ostoskeskuksen ja Laajavuoren koulun tilalle on rakenteilla 369 asuntoa sekä päivittäistavarakauppa. 7 kerrostalon työmaat ovat aloittamatta. Kaupunki rakentaa kohteeseen Martinlaaksonpolun ja pienen aukion vastaamaan alueen uutta ilmettä. Koivukylän ostoskeskuksen ja radan väliselle alueelle järjestetyn suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun voittaja on valittu ja kaavoitus on alkanut.

Korson keskustassa 16-kerroksisen Korson Torni –kerrostalon rakennustyöt ovat käynnissä. Korsotalon ja Korsontien vastapäätä sijaitseva kerrostalokaava on tullut voimaan. Hakunilan ydinalueita kehitetään vuoden 2016 aikana valmistuvan kaavarunkotyön pohjalta. Hakunilan kaupallinen keskus säilyy nykyisen ostoskeskuksen kohdalla. Kaupunki käy neuvotteluja ostoskeskuksen omistajien ja muiden osallisten kanssa ostoskeskuksen kehittämisestä elinvoimaisena palvelujen ja asumisen paikkana. Kaskelanrinteen asuinalueen rakentaminen alkaa ja ensimmäiset talot valmistuvat 2017.

Aviapoliksen kasvu Suomen nopeimmin kehittyvänä yritysalueena sekä työpaikkakeskittymänä on jatkunut. Aviapoliksen kehitys liittyy globaalisti tunnistettuun ilmiöön, jossa lentokenttä toimii alueensa taloudellisena moottorina ja luo liiketoimintapotentiaalia yrityksille. Aviapolis on maailman lentokenttäkaupunkien joukossa kuitenkin ainutlaatuinen. Alueesta rakennetaan kansainvälinen ja eloisa lentokenttäkaupunki, jossa työ, asuminen, palvelut ja virkistys sekoittuvat urbaanilla tavalla. Asumisen myötä lentokenttäkaupungissa avautuu uudenlaisia toimintamahdollisuuksia ja liiketoimintamalleja.

Aviapoliksen suuralueella on vireillä useita asunto- ja toimitilarakentamista mahdollistavia asemakaavamuutoksia. Aviapoliksen kaavarunko ohjaa asemakaavoitusta ja hankkeita Veromiehen kaupunginosassa- Toimitilarakentamisen ohella asuntorakentaminen kasvaa. Rakenteilla on neljän asuinkerrostalon kokonaisuus, yksi asuntorakentamista mahdollistava asemakaava on vahvistunut ja kolme on vireillä. Kaupungin ja viiden yksityisen maanomistajan järjestämä avoin kansainvälinen ideakilpailu, Aviapolis Urban Blocks, päättyi 28.4.2017 ja kilpailu ratkaistiin kesällä 2017.

Aviapolista on kehitetty sekä suomalaisissa että kansainvälisissä verkostoissa ja markkinoitu lentokentän läheisyydestä hyötyville yrityksille ja sijoittajille muun muassa kiinteistöalan kansainvälisillä messuilla (MIPIM-tapahtuma Cannesissa keväällä ja ExpoReal Münchenissa syksyllä). Aviapoliksen aluemarkkinointia on toteutettu yhteistyösopimukseen perustuen alueen maanomistajien, yritysten sekä alueella toimivien rakennusliikkeiden kanssa.

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tarkoitus on edistää asuntotuotantoa, kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaa ja kehittämistä sekä talon- ja infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikan tukemista.

Rahaston pääoma oli vuoden 2016 tilinpäätöksen mukaan 91.176.205,46 euroa. Lainasaamisten määrä oli 53.238.315,51 euroa. Arvio vuoden 2017 aikana rahastoon palautuvista lyhennyksistä on 3.369.264,78 euroa ja koroista 1.579.062,99 euroa. Rahaston käytettävissä oleva määrä 2017 on 42.886.217,72 euroa.

Alkuvuodesta ei ole myönnetty uusia lainoja. Avustuksia on myönnetty kaksi kappaletta, jotka ovat määrältään enintään 3.000,00 ja 11.296,00 euroa.

Sosiaalinen luototus

Sosiaalisessa luototuksessa myönnetään edullisia luottoja pienituloisille ja vähävaraisille kuntalaisille sekä annetaan taloudellista neuvontaa ja ohjausta luottoa haettaessa sekä tarvittaessa myös luoton maksuohjelman aikana.

Asiakkaat ovat pääosin velkaantuneita kuntalaisia. Luottoa kysyttiin vuonna 2016 25 prosenttia muuhun kuin velkojen järjestelemiseen. Yksikön tavoite on saada pienituloisia ja vähävaraisia kuntalaisia käyttämään sosiaalisia luottoja enemmän kodin hankintoihin ja muihin välttämättömiin tarpeisiin ja tällä tavoin ennaltaehkäistä kuntalaisten ylivelkaantumista.

Neuvonta- ja ajanvarausnumerossa otettiin vastaan 355 puhelua. Sen lisäksi hoidettiin asiakasasioissa 1 452 puhelua ja 730 kirjallista yhteydenottoa. Helmikuussa 2017 avautui kuntalaisille mahdollisuus olla yhteydessä sosiaaliseen luototukseen suojatun viestinnän kautta pankkitunnuksilla Oma Vantaa -sivuilta. Uusia yhteydenottoja oli 31.8. mennessä 78 kpl.

Luottoja myönnettiin 35 kpl 217 782,75 euroa. Kielteisiä luottopäätöksiä tehtiin 53 kpl. Kuntalaisilla esiintyy edelleen runsaasti ylivelkaantumista. Luottoja arvioidaan voitavan myöntää enemmän kuin viime vuonna, mutta se riippuu työllisyyden kehittymisestä. Koulutuksilla yhteistyökumppaneille yritetään saada oikea, pienituloinen ja vähävarainen, asiakaskunta ohjatuksi luotonhakijoiksi.

Luoton jo saaneille asiakkaille tehtiin 34 maksusuunnitelmaa rästiin jääneiden erien hoitamiseksi ja myönnettiin 62 lyhennysvapaata kuukautta.

Sosiaalisen luototuksen rahaston tuotot vähennettyinä kuluilla ajalla 1.1.-31.8.2017 olivat -54 279,16 euroa. Rahastossa oli käytettävissä 31.8.2017 luottojen myöntämiseen 626 272,45 euroa.

Sosiaalisen luototuksen luottotoiminnan tavoitteeksi asetettiin vuonna 2004 luottotappioiden jääminen alle valtakunnallisen luottotappioprosentin kuusi (6 %) myönnettyjen luottojen kokonaismäärästä.

Rahaston luottotappiokirjaukset 31.8.2017 mennessä yhteensä 292 895,92 euroa on 5,69 prosenttia 31.8.2017 mennessä myönnettyjen luottojen kokonaismäärästä 5 150 970,55 euroa. Talouspalvelukeskuksessa tapahtuneiden henkilövaihdoksien vuoksi on kirjattu kaikki vuoden 2017 aikana yli kaksi vuotta vanhemmat saatavat luottotappioiksi jo 31.8.2017 normaalin tilinpäätöskirjauksen sijaan. Luottotappioprosentti laskee, koska luottoja myönnetään 31.12. saakka. Luottojen perintää jatketaan myös aina saatavan lopulliseen vanhenemiseen saakka.

Sosiaalisen luototuksen tavoitteessa on pysytty.

Yksikön käyttötalouteen on varattu sisäisiin vuokriin liian vähän, vaikka yksikkö on ollut samoissa tiloissa elokuusta 2014 lähtien. Käyttötalouteen ei ole myöskään varattu uutta oheistulostimien kuukausivuokraa. Noin 5 500 euron summaa ei ole mahdollista kokonaan kattaa muihin menoihin varatuista summista, vaikka talous pidetään mahdollisimman tiukalla. Palkkamenot nousivat 1.8. – 31.12. välisellä ajalla velkaneuvojan toimen muuttamisesta viraksi. Tätä ei ole huomioitu käyttötalousarviossa.

Vahinkorahasto

Rahaston tarkoituksena on kattaa kaupungin omistamaa tai kaupungin vastuulla olevaa kokonaan tai osittain vakuuttamatonta omaisuutta kohdanneet vahingot sekä muut vahingot, joista kaupunki on voimassa olevan lainsäädännön, kaupunginhallituksen tai – valtuuston päätöksen tai sopimuksen perusteella vastuussa.

Toisen vuosineljänneksen aikana rahastosta on maksettu 1,5 milj. euroa, josta noin 86 000 euroa on toiminnasta aiheutuneita vahinkoja, 62 000 euroa vastuuvahinkoja ja 1,4 milj. euroa vakuutusmaksuja.

Toteutumistietojen perusteella käyttösuunnitelman arvioidaan toteutuvan.

INVESTOINNIT

1 000 €	TA 2017	TOT 1-8 2017	TOT-% 2017	Ennuste
INVESTOINTITULOT	3 800	3 195	84,1	3 800
Rakentaminen	-55 825	-17 366	31,1	-42 560
Uudisrakentaminen	-25 290	-5 211	20,6	-14 260
Korjausrakentaminen	-27 985	-11 287	40,3	-25 705
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	-2 550	-867	34,0	-2 595
Aineeton omaisuus	-9 700	-2 495	25,7	-6 700
Julkinen käyttöomaisuus	-30 000	-22 034	73,4	-32 510
Liikennealueet	-22 900	-15 645	68,3	-23 230
Urheilualueet	-2 250	-1 574	70,0	-2 250
Virkistysalueet	-350	-180	51,4	-350
Ympäristörakentaminen	-4 300	-4 331	100,7	-6 260
Yhteishankkeet	-200	-100	49,9	-200
Kehärata		-204		-220
Irtain omaisuus	-6 306	-1 843	29,2	-6 495
Kiinteä omaisuus	-10 000	-11 869	118,7	-30 300
Osakkeet ja osuudet	-1 020	-776	76,1	-1 020
VANTAAN KAUPUNGIN INVESTOINNIT	-112 851	-56 383	50,0	-119 585
Liikelaistosten ja rahastojen investoinnit	-6 850	-892	13,0	-4 406
BRUTTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	-119 701	-57 275	47,8	-123 991
INVESTOINNIT NETTO	-115 901	-54 080	46,7	-120 191

Rakentaminen

Vuoden 2017 toimitilainvestointien ennustetaan toteutuvan 42,6 milj. euron kustannuksin eli alittavan hyväksytyt määrärahat 13,3 milj. euroa johtuen pääosin uudisrakennushankkeiden toteutusajankohtien siirtymisestä myöhempään. Ennusteeseen sisältyy kuitenkin vielä tässä vaiheessa vuotta epävarmuutta.

Uudisrakentaminen

Uudisrakennusten työohjelman mukaisten hankkeiden kustannusennuste on 14,3 milj. euroa, joka alittaa noin 11 milj. eurolla uudisrakentamisen investointimäärärahan. Kustannusten alitus johtuu pääosin Hämeenkyllän korvaavien koulutila- ja väistötilahankintojen ratkaisusta 2016 lopulla. Hämeenkyllän uuden korvaavan koulun ja Myyrmäen urheilupuiston huoltorakennuksen rakennusvaiheet eivät ala 2017. Lisäksi Kartanonkosken urheilupuiston huoltorakennuksen, Martinlaakson päiväkodin ja Uomarinteen koulun rakennushankkeiden aloitukset viivästyvät suunnitellusta.

Toisella osavuosisikatsausjaksolla (5-8/2017) valmistui määrärahalla toteutettavista uudishankkeista Hämeenkyllän koulun väistötilat /Sanomala. Rakennusvaiheessa olivat Vaaralanpuiston päiväkotit, Talvikkien paviljonkipäiväkotit, Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen lisärakennus ja polkupyöräparkkitilat Tikkurilan asemalle.

Suunnitteluvaiheessa olivat Aurinkokivi II vaihe, Kaivokselan päiväkotit, Tikkurilan päiväkotit Neilikkiatiellä, Kartanonkosken urheilupuiston huoltorakennus, pelastuslaitoksen ensihoidon päivystysaseman autotalli Myyrinkodin yhteyteen. Hämeenkyllän uusi korvaava koulu sekä Rajatorpan uusi korvaava koulu ja päivähoitotila -hankkeet olivat allianssitoteutuksen kilpailutusvaiheessa, joiden suunnittelutyöt alkavat kumppanivalinnan jälkeen. Uomarinteen koulun laajennushanke, Martinlaakson päiväkotit, Katrinebergin

maatilan katos- ja konehalli sekä Voimalatien tukikohdan katos- ja puuntyöstötilat ja Sanomalan väliaikaisen koulun liikuntatilat olivat kilpailutusvaiheessa.

Tarveselvitys ja hankesuunnitteluvaiheessa oli seuraavia uudiskohteita: Korson kouluja korvaavat koululaajennukset Leppäkorpeen ja Nikinmäkeen sisältäen päiväkotitiloja, uimahalli- ja nuorisotiloja, Jokiniemen koulujen laajennus ja muutostyöt päiväkotitilat, Veturipolun päiväkodin korvaava Veturin päiväkotitilat sekä Hakunilan päiväkotitilat ja Martinlaakson, Myyrmäen ja Korson urheilukenttien huoltorakennukset.

Sivistystoimen esiselvityksistä työn alla olivat Myyrmäen päiväkotiverkkoselvitys ja Tikkurilan alueen koulu- ja päiväkotiverkkoselvitykset.

Konserniyhtiöiden uudisrakennushankkeista rakennusvaiheessa oli VAV:n hanke kehitysvammaisten asuntokohde Martinlaaksonkuja 2b:ssä ja Myyrmäen vanhustenkeskus. Suunnitteluvaiheessa VAV:n hankkeista olivat, erityisryhmien asuntokohde Orvokkirinne 4 Tikkurilassa sekä erityisryhmien asunto- ja palvelutalo sisältävä Koisoniitty-hanke Koivuhaassa. VTK:n hankkeista suunnitteluvaiheessa oli Ylästön II koulu lähiliikuntapaikkoineen.

Konserniyhtiöiden hankkeista tilakeskuksessa tarveselvitysvaiheessa olivat Luhtaanmäen paloasema sekä Tikkurilan hyvinvointikeskus ja Tikkurilan vanhustenkeskus.

Konsernin ulkopuolisilta tahoilta Tikkurilasta vuokrattavien kaupungin toimialahallintojen monitilatoimistotilojen osalta oli meneillään hankesuunnittelu.

Konserniyhtiöiden ulkopuolelta Tikkurilasta vuokrattiin tiloja koulujen korjausrakentamisen aikaisiksi väistötiloiksi, työpajakeskus Vantaan Valolle sekä korvaavia tiloja nuorten työpajatoiminnoille. Edellä mainittujen tilojen vuokraukset alkavat kesällä ja syksyllä 2017. Lisäksi tehtiin vuokrasopimus korvaavista toimistotiloista Tikkurilassa sijaitsevasta ns. Silkin kiinteistöstä, joiden käyttöönotto on 2019 alkuvuodesta.

Korjausrakentaminen

Korjausrakentamishankkeiden kustannusten ennustetaan olevan 25,7 milj. euroa, joka alittaa noin 2,3 milj. euroa myönnettyt määrärahat. Alitus johtuu mm. Katriinan sairaalan perusparannushankkeen uuden ennusteen mukaisesta kustannuksien allokoinnista vuosien 2017 ja 2018 välillä sekä Pehtoorintalon peruskorjauksen toteutusvaiheen aikataulu viiveistä.

Tarkastelujaksolla suurimmista hankkeista valmistuivat Kiirunatien, Lintukallion ja Yrttitien päiväkotien osittaiset peruskorjaustyöt ja Navethalia teatterin korjaus- ja muutostyöt.

Rakennusvaiheessa olivat Katriinan sairaalan B-osan peruskorjaus- ja potilasarkiston muutostyöhanke, Vantaankosken paloaseman peruskorjaus, Saturnuksen päiväkodin osittainen peruskorjaus, Tikkurilan lukion julkisivun rappauskorjaus, Simonkylän koulun korjaustyöt, Sotungin koulun julkisivukorjaukset, Jokiniemen koulun vesikattotyöt sekä Viertolan/Jokirannan koulun paviljonkitilojen uusiminen. Lisäksi rakennusvaiheessa oli kesäkaudella kiinteistöissä tehtäväksi budjetoituja useita pienempiä korjaus- ja muutostyöinvestointeja.

Suunnitteluvaiheessa olivat: Uomarinteen koulun tilankäytön tehostaminen ja keittiötilojen laajennus, Havukosken koulun osittainen peruskorjaus, Häkansbölen kartanoalueen Pehtoorintalon perusparannus, Trollebyn päiväkodin osittaiset peruskorjaustyöt sekä Lehtikuusen /Havu koulun, Kivimäen koulun, Malminiityn päiväkodin ja Korson vanhustenkeskuksen pihan peruskorjaukset.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa oli Jokiniemen koulutilojen, Korson alueen koulujen, Kuusikon koulun ja Västersundoms skolan peruskorjaustarpeet sekä kouluihin tarvittavat Uuden oppimisympäristö -hankkeen mukaiset muutokset, Tikkurilan uimahallin peruskorjaustyöt, Tikkurilan kirjaston uusi hissi- ja kulkuyhteys -hanke ja Hämevaaran päiväkodin osittaisen peruskorjauksen tarveselvitys/hankesuunnitelma.

Sisäilmaongelmien korjaustöiden arvioidaan toteutuvan sisäilmakorjauksiin budjetoidun 2,3 milj. euron mukaisesti.

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

Vuokra- ja osaketilojen muutostöiden kustannusten ennustetaan olevan 2,6 milj. euroa, joka ylittää määrärahan noin 50 000 euroa. Ylitys johtuu ennakoimattomista korjaustöistä ja edellisvuodelta siirtyneistä hankekustannuksista.

Jakson aikana valmistuivat Ojahaan päiväkodin korjaustyöt. Rakennusvaiheessa olivat Länsimäen kirjasto- ja nuorisotilojen muutos- ja korjaustyöt. Meneillään oli myös sisäilmakorjaushankkeita. Konserniyhtiö VTK:n toimesta olivat käynnissä omistamansa Varia Aviapoliksen toimitilojen osittaiset peruskorjaus- ja muutostyöt.

Suunnitteluvaiheessa olivat Tikkurilan sosiaali- ja terveysaseman muutos- ja korjaustyöt.

Tarveselvitys-/hankesuunnitteluvaiheessa olivat Hakunilan nuorisotilojen perusparannushanke sekä VTK:n hankkeista nuorisotilojen muutostyöt Lumon lukiossa.

Aineeton omaisuus

Aineettoman omaisuuden investointien toteuma oli toisen vuosineljänneksen jälkeen 2,5 milj. euroa ollen 26 prosenttia talousarvioista. Vuodelle 2017 aineetonta investointia on budjetoitu 9,7 milj. euroa (+ Apotti 0,5 milj. euroa). Investointien ennustetaan toteutuvan 6,7 milj. euron mukaisesti.

Toimialojen tekemisistä hanke-esityksistä tietohallinto kokosi esityksen ict-hankejohtoryhmälle. Ict-hankejohtoryhmä priorisoi esitykset 30.8. pitämässään kokouksessa.

Keskeisimpiä hankkeita, jotka ovat käynnissä 2017:

- Sähköiset palvelut (käynnissä)
 - velkaneuvonnan 2. vaihe
 - palaute ja aloite
 - kouluun ja iltapäiväkerhoon ilmoittautuminen
 - TyPan suojattu asiakasviestintä
 - oikaisuvaatimus
 - pysäköinnin valvontapyyntö
 - parkkisakon oikaisu
 - terveysasemapäivitysten ruuhkatiedot nettiin (valmis)
- EU-tietosuojasetus (käynnissä)
- Vetuman korvaaminen Suomi.fi palvelulla (käynnissä)
- Tiedolla johtaminen (toteutus käynnissä)
- Kiinteistön hallinta - KIHA (toteutus käynnissä)
- Apotti (käynnissä)
- Varhaiskasvatuksen toiminnanohjaus (käynnissä)
- Maankäytön suunnittelujärjestelmä (käynnissä)
- Yhdentyvän viestinnän kokonaisuus (käynnissä)

Julkinen käyttöomaisuus

Infran rakennushankkeet ovat kahden ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana edenneet pääosin työohjelman mukaisesti. Investointien määrärahojen käyttö on alkuvuodesta yleensä suhteessa vähäisempää muuhun vuoteen verrattuna. Kuluvan vuoden määrärahan ennustetaan ylittyvän noin 2,5 milj. eurolla. Osasyynä ylitykseen on mm. Kehäradan takuutöiden aiheuttamat kustannukset joita ei osattu huomioida ennakkoon käyttösuunnitelmassa.

Merkittävimpiä käynnissä olevia katurakennushankkeita ovat mm. Kivistössä vanhan koulun alueen kadut, Kivistön kaupunkikeskuksen kadut ja torit kuten Topaasiaukio, Topaasikuja, Juhani Paajasen aukio, Sitriinikuja, Kivistön Hercules-korttelin kadut, Leinelässä Primavera-tori, Hakkilassa Kanervantie ja Kanervikkotie, Hakunilassa Kaskelantie ja Kaskelanrinne, Viertolassa

Klökarsintie, Tikkurilassa Tikkurilan aseman alikulkutunneli ja Asematien itäpää, Osmankää-mintie Tikkurilantiestä etelään ja Viertolankuja, Martinlaaksossa Martinkeskuksen asemakaava-alueen kunnallistekniikka, Matarissa Ullantie väli Pirjontie – Leenanpolku sekä Havukoskella Rasinrinteen risteys sillan ja Rautkallion ylikulkusillan korjausurakka.

Merkittävimpiä ympäristörakentamisen kohteita ovat Kivistössä Lipunkantajanpuiston käytävien ja valaistuksen rakentaminen ja valmistumisvaiheessa olevat Kirjastopuisto Tikkurilan keskustassa, Ankkapuiston lampien ruoppauksen ja uusien siltojen rakentaminen Korsossa, Tiiranpuiston rakentaminen Aviapoliksessa sekä Hakkilassa rakentumassa oleva Kanervan-nummi Suomi 100-metsineen. Liikuntapaikkarakentamisen osalta on valmistunut Rajakylän urheilupuiston ensimmäinen vaihe. Kivistössä Lipunkantajan kenttä valmistuu syysyksi ja Hakunilan urheilupuistossa on aloitettu skeittipaikan ja raittien rakentaminen.

Irtain omaisuus

Konserni- ja asukaspalvelujen irtaimen omaisuuden hankintoihin on vuodelle 2017 budjetoitu 615 000 euroa. Määrärahaa on käytetty Katrinebergin kartanon ja työllisyyspalveluiden toimistotilojen kalustamiseen 25 000 euroa. Syksyllä kalustetaan Vantaan Valon uusia tiloja. Tämän lisäksi tullaan hankkimaan digitointilaitteet kaupungin arkiston digitointiprojektia varten. Koko määrärahan käytön ennuste on tällä hetkellä 370 000 euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan talousarviossa on varauduttu toimialan irtaimen investointeihin.

Sivistystoimen toimialan irtaimen omaisuuden määräraha tulee ylittymään Hämeenkylässä uuden väistötilan (Sanomala) kalustamisesta johtuen. Ylityksen suuruus arvioidaan olevan 0,6-0,7 milj. euroa.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan irtaimen omaisuuden osalta talousarvio toteutunee suunnitellusti. Useimpien hankintojen toimitukset ajoittuvat tyypillisesti loppuvuoteen.

Kiinteä omaisuus

Kiinteän omaisuuden osto

Kiinteän omaisuuden ostoon varattu 7,2 milj. euroa on ylittynyt 8,9 milj. eurolla. Kiinteän omaisuuden hankintaan on käytetty alkuvuonna yhteensä noin 16,1 milj. euroa. Maan ostoihin ja etuosto-oikeuden käyttöön on käytetty yhteensä noin 3,8 milj. euroa. Kaupungille on ostettu mm. asuinrakennusmaata Kivistön alueelta, yleisten rakennusten korttelimaata päiväkotia varten Kaivokselasta sekä asemakaavan mukaisia katu- ja viheralueita. Etuosto-oikeutta on käytetty odotusarvomaan hankintaan Kiilan alueella.

Vuoden 2017 alkupuoliskolla on tullut voimaan useita asemakaavoja, joihin liittyvissä maankäyttö sopimuksissa osa korvauksista on saatu rakennusmaana. Maankäyttö sopimuksin saatujen maa-alueiden arvo on ollut noin 12,3 milj. euroa, joka on myös samalla summalla nostanut kunnallistekniikan

sopimustuloja. Maankäyttösopimuksilla on saatu mm. kaksi kerrostalotonttia Kaivokselasta, kolme kerrostalotonttia Veromiehen kaupunginosasta ja kerrostalotonttien osia Kivistöstä.

Maa-alueiden kunnostus

Esirakentaminen sekä pilaantuneiden maiden kunnostaminen on edennyt maltillisesti. Menojen arvioidaan alittavan budjetin, koska Tuupakka 9:n esirakentaminen viivästyy eikä Vehkalan länsiosassakaan aloiteta uusia esirakentamiskohteita kuluvana vuonna.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeisiin ja osuuksiin on varattu määrärahaa vuodelle 2017 yhteensä 1,02 milj. euroa (0,50 milj. euroa elinkeinoelämän edistämishankkeisiin ja 0,52 milj. euroa Apotti Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon). Määrärahaa on käytetty 0,8 milj. euroa.

Liikelaitosten investoinnit

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen investoinnit 1,59 milj. euroa etenevät investointisuunnitelman mukaisesti. Suurin osa investoinneista toteutuu loppuvuodesta. Bruttoinvestoinnit ajalla 1-8/2017 on 217 000 euroa. Asemakalustoon on käytetty 209 000 euroa ja ajoneuvoihin 8 000 euroa. Autojen myynnistä kertyneitä luovutustuloja on 44 000 euroa.

Vantaan työterveys liikelaitoksen vuoden 2017 investoinnit eivät ole vielä valmistuneet. Keskeneräistä käyttöomaisuutta on 15 000 euroa. Odotettavissa on, että vuoden 2017 investoinnit toteutuvat budjetoidun suuruisina.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen investoinnit vuodelle 2017 on 200 000 euroa, jonka lisäksi vuoden 2016 investointivaraus huomioiden investoinnit kohoavat 300 000 euroon. Alkuvuodesta investointeja ei ole kirjattu. Investointien rahoitus järjestetään kuluvan vuoden osalta leasing –rahoituksella. Koko vuoden osalta hoitoyksiköitä korvataan vanhenemisen johdosta. Röntgenlaitteiston hankintaan tehtiin vuoden 2016 tilinpäätöksessä investointivaraus, tämä investointi toteutuu vuoden 2017 aikana. Investointivarauksen käsittely tilinpäätöksessä selvitetään vuoden 2017 aikana.

HENKILÖSTÖ

	31.8.2016	31.8.2017
Yleishallinto	5	5
Kaupunginjohtajan toimiala	168	172
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	343	318
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	490	500
Vantaan Työterveys liikelaitos	69	72
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	2 772	2 802
Suun terveydenhuollon liikelaitos	323	320
Sivistystoimen toimiala	5 606	5 604
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	715	702
Yhteensä	10 491	10 495

Palkat

Palkkamenot pienenevät tammi-elokuussa 0,8 prosenttia edellisvuoden ajankohtaan verrattuna. Kuluvan vuoden palkkamenot elokuun lopussa olivat 256,3 milj. euroa, mikä on 2,0 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Palkkamenojen pienentyminen johtuu kilpailukykysoituksesta, jossa on sovittu lomarahojen leikkaamisesta julkisella sektorilla määräajaksi 30 prosentilla. Vantaalla lomarahoja on maksettu 28,7 prosenttia vähemmän kuluvan vuoden tammi-elokuussa eli 12,5 milj. euroa, joka on 5,1 milj. euroa vähemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna. Samaan aikaan henkilöstömäärä on pysynyt lähes samana.

Henkilöstön kehittäminen

Koulutusten hallintajärjestelmä Osuma on käyttöön otettu koulutusten hallinnoinnissa ja raportoinnissa. Keskitetty tehostettuun tukeen ja viestintään – vieläkin osa esimiehistä ei käytä Osumaa. Osuman käytön laajennus tulos- ja kehityskeskusteluilla on aloitettu pilottitulosalueilla. Oppimistyöpäiviä kertynyt Osumaan 16 212.

Sote- ja maakuntauudistuksen liittyvä muutoksen tuki suunniteltu ja sille tehty myös rahoitushakemus Kevaan.

Kehittämispalveluiden uuden kumppanuuden rakentaminen ja markkinointi aloitettu vuoden alussa.

Konsulttikortit käytössä, Kumppanien ohjaustapaaminen ja kumppanimessut järjestetty. Facebook verkostoryhmä luotu Kehittäjäpooli toiminnassa.

Esimiesvalmennuksia eri tasoille on järjestetty koulutussuunnitelman mukaisesti. Esimiehenä Vantaalla, Johtamistarjotin, JET ja LAT-ryhmä toteutuksessa. Tomuta-valmennus kokeiluvaiheessa. Ylin johto päivä kevään osalta toteutettu. Lisäksi toteutettu jokaisella toimialalla johtamisjärjestelmän arviointi työpajoinen.

Kuluneella kaudella on valmisteltu työturvallisuusjärjestelmä Tutkan käyttöönottoa. Tutkan avulla esimiehet ja johto pääsevät uudelle tasolle työturvallisuuden johtamisessa saaden työturvallisuuden kokonaisuuden haltuunsa. Tiedolla johtamisen Kompassiin on tulossa tässä vaiheessa terveysperusteiset poissaolot, minkä valmistelua on tehty kuluneen kauden aikana.

Kaupunkitasoinen sairauspoissaoloprosentti on noussut (1.1.-30.6.2017) edellisvuoden vastaavaan verrattaessa ollen nyt 4,64 prosenttia (4,46 % v. 2016). EVälke eli sairauspoissaoloherätteiden jälkeisten aktiivisen välittämisen keskustelujen kaupunkitasoinen toteumaprosentti ajalla 1.1. – 30.6.2017 on 87.

Tuunatun työn päiviä vuoden 2017 ensimmäisen 6 kuukauden aikana on ollut yhteensä 2 310 päivää 169:llä henkilöllä. Tämä on 2,65 prosenttia sairauspoissaoloista.

Työhyvinvointiasiantuntijat ovat sparranneet ja tukeneet esimiehiä ja johtoa terveys- ja turvallisuusjohtamisen asioissa ns. Tetukontaktein, joiden määrä oli 143 ajanjaksolla 1.1.-31.8.2017. Uudelleensijoitus- ja työkyvyn tukiasioissa työhyvinvointiasiantuntijat ovat olleet mukana 262 casessa.

VANTAAN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖT

Vantaan kaupungin merkittävien tytäryhtiöiden osavuosikatsauskoosteessa raportoidaan Vantaan kaupungin kuuden tytäryhtiön toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteumat 1-8/2017. Tytäryhtiöraportin tiedot perustuvat konsernipalveluiden lähettämiin, yhtiöiden toimitusjohtajien 12.9.2017 mennessä palauttamien kyselylomakkeiden tietoihin. Osavuosikatsauskooste, joka sisältää kaikkien Vantaan kaupungin tytäryhtiöiden toimittamat katsaukset raportoidaan yleisjaostolle 23.10.2017.

Kaikkien yhtiöiden osalta raportointi ei ole yhteneväistä, mikä johtuu yhtiöiden kokoeroista sekä toimialojen ja toiminnan laajuudesta sekä toimitusjohtajien toimittamien raporttien erilaisuudesta. Lisätietoa yhtiöistä antavat niiden toimitusjohtajat sekä konsernipalvelut.

Vantaan kaupungin merkittävimpien tytäryhtiöiden osavuosikatsaus 1-8/2017 on osavuosikatsauksen liitteenä.

**Vantaa
Vanda**